

PINYA BLAVA

La revista dels Xiquets del Serrallo

Nº 34
TEMPORADA 2023

Fotografia: Cristina Serrano

35 anys,
fent castells

Xiquets DEL
SERRALLO

EQUIP DE REVISTA

Albert Torres
Anna Monreal
Enric Ibáñez
Eloy Gaspar
Gio Gonzales
Joan Chicón
Júlia Pizarro
Neus Bertola
Sílvia Caballé

CORRECCIÓ D'ARTICLES

Anna Monreal
Júlia Pizarro

DISSENY I MAQUETACIÓ

Eloy Gaspar

Fotografia: Adrián Aparicio

SUMARI

Fotografia: David Oliete

04	PARAULES DEL PRESIDENT
05	PARAULES DEL CAP DE COLLA
06	L'ANY EN XIFRES
08	ACTES SOCIALS 2022
10	PARAULES DE L'EQUIP DE CANALLA
12	LA YOUTH
14	NOVELL VS VETERÀ
17	LES GRALLES DEL SERRALLO
18	LA VISIÓ INTERNA I LA VISIÓ EXTERNA
20	LA MIRADA D'EN BAILACH
22	PARLEM DE SALUT MENTAL
24	35 ANYS, 35 ANÈCDOTES
26	L'ART DE CAPTURAR EL SENTIMENT CASTELLER
28	PILAR CAMINANT GENERACIONAL
30	CANSAMENT

PARAULES DEL PRESIDENT

LLUÍS MONFORT

El 2023 ha sigut un any en què el seny casteller s'ha imposat a les ganes de tots de fer castells grans i descarregar el que havíem estat treballant les darreres temporades amb tant d'anhel, però no per això hem de caure en el pessimisme. Hem assegurat ben bé les estructures per la temporada que vindrà. Hem fet una temporada on hem tornat a igualar les millors diades d'altres anys i hem portat el 26è pilar al balcó de l'Ajuntament —tecler d'honor per orgull de tota la colla.

Ha sigut un any del qual recordarem els assajos de dimarts amb gairebé 100 castellers, els divendres amb mínim 115 castellers al local, on a ple estiu l'hem omplert de gom a gom. Hem tingut actes durant tota la temporada, ja siguin els Reis, el Carnestoltes, el concert del Dixieland o el tradicional “Vermut summer music”, acte que tothom espera perquè és el tret de sortida de l'estiu. També hem tingut els contacontes de Sant Magí i també la ja famosa Baixada d'Amparitos i la musclada, actes emmarcats en la nostra festa major de Santa Tecla. A més a més, hem tingut diades amb colles amigues, on els sopars i la festa ja són un clàssic i una autèntica marca dels Xiquets del Serrallo.

És per això que vull donar les gràcies a totes aquelles persones que ens han ajudat que tot sigui més senzill, amb la seva aportació en forma de feina i organització. La junta ha treballat i treballarà de valent per poder, en un futur ben proper, tenir una nova xarxa d'assaig que ens permetrà fer un salt qualitatiu a les estructures, i que de segur ens faran créixer cap a noves fites.

Moltes gràcies a tots vosaltres, als de sempre i als nouvinguts. Tenim un actiu social que és enveja del barri i de la ciutat, que encara s'ha de fer créixer més. Però sense vosaltres és impossible plantejar-s'ho.

Lluís Monfort
President 2023

Visca els Xiquets del Serrallo!

PARAULES DEL CAP DE COLLA

JOSEP MARIA GAYA

Aquest ha sigut el meu primer any com a cap de colla. Ha sigut un 2023 on ha entrat una nova tècnica, a la que aprofito per felicitar un cop més per la feina que hem fet tots junts fins al dia d'avui. Si mirem una mica enrere, hem de ser conscients que veníem d'haver viscut una pandèmia i calia seguir la gran feina de la tècnica anterior. Malgrat tot, hem assolit amb escreix els castells de set pisos.

I així doncs aquest passat 2023 vam fer una passeta més: vam consolidar els castells de set i mig. M'agradaria destacar les següents efemèrides de la temporada:

- Vam tornar a realitzar el 2d7, castell que encara ens dona guerra
- Vam treure fora de casa el 5d7, cosa que no fèiem des del 2016
- Vam recuperar el 7d7, que no fèiem des del 2015
- I no ens oblidem que vam continuar arribant a l'Ajuntament amb el nostre pilar caminant —i recordem que ja en portem 26!

Ha sigut un any en què hem fet un total de 151 castells, dels quals n'hem descarregat 136, n'hem carregat 1, 2 s'han quedat en intent, i hem fet 12 intents desmuntats. Com a aspecte a tenir en compte, cal destacar que només n'hi ha un de carregat i només dos castells van quedar en intent!

Així i tot, valoro aquesta temporada com una gran temporada, de tots nosaltres. Una temporada digna de la nostra colla. Personalment, però, no em conformo amb això. No ha arribat, encara, allò que tant estem desitjant. No hem de fer una passeta més, sinó que hem de pujar un piset més, i aquesta és la meva responsabilitat. Tenim molta feina a fer, hem de ser-hi tots i més.

Volem seguir el projecte que tenim, volem comptar amb tothom i no afluixar en cap moment. Hem de picar pedra assaig rere assaig, fet que ens portarà a canviar el que encara avui és un somni en una realitat. Patim i suem la camisa a l'assaig, per gaudir i fer gaudir la plaça. Tots nosaltres junts, units, fem una gran pinya i només així assolirem tot el que somiem!

Josep Maria Gaya
Cap de colla 2023

Visca els Xiquets del Serrallo!

L'ANY EN XIFRES

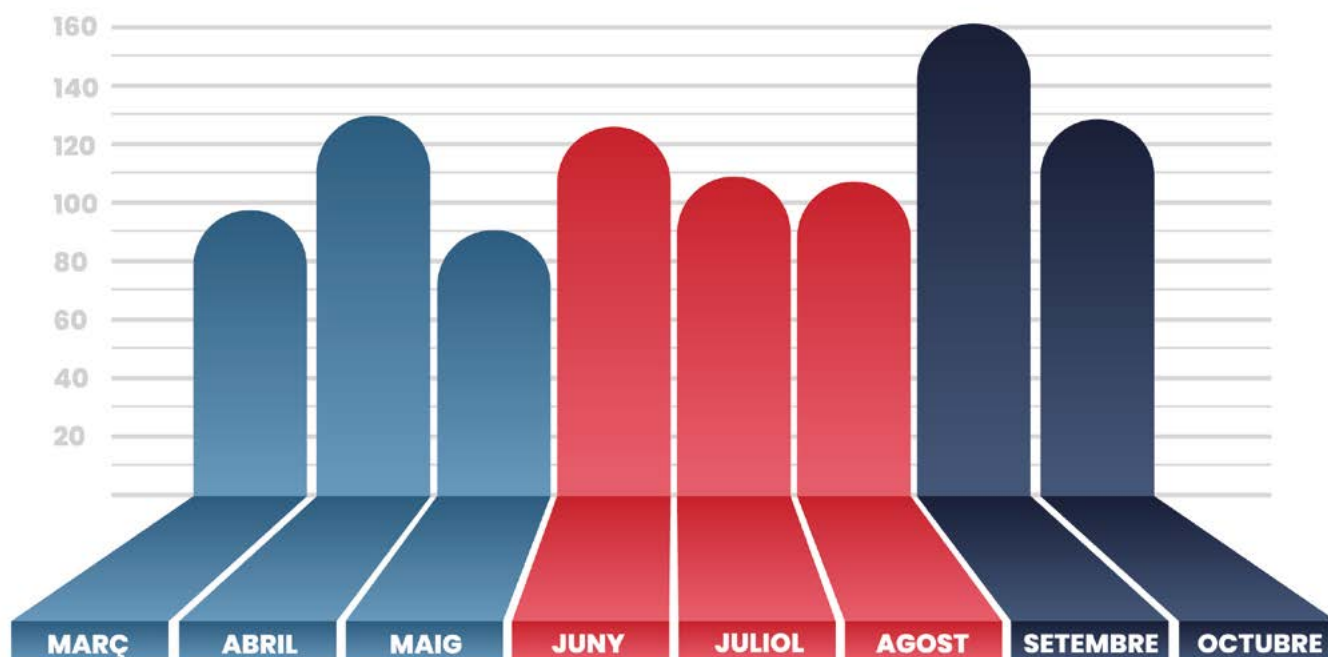
Data	Lloc	Construcció																	
		p4	p4xs	p4cm	p5	4/6	3/6	3/6a	4/6a	5/6	2/6	4/7	3/7	3/7a	4/7a	5/7	7/7	2/7	3/8
25-02-23	Pilar per Greenpeace	1																	
25-03-23	Diada de la Farinera	1				1	1		1										
15-04-23	Diada 35è Aniversari	2									1	1	1						
21-04-23	Pilar Mossen Fort	1																	
23-04-23	Diada de Sant Jordi	2							1	1	1		1						
25-04-23	Diada de l'enxaneta David Sánchez	1								1	1		1						
13-05-23	Diada del Local a Terrassa	2				1	1		1										
14-05-23	Inauguració de la temporada de creuers	3				1	1												
15-05-23	Pilar d'ascens C.B. Tarragona	1																	
16-05-23	Diada Hotel Méridien Ra	3				1	1		1										
21-05-23	Diada de Primavera a Altafulla	3			1				1	1			1						
03-06-23	Bateig dels Xiquets de Vila-seca	2										1	1		1C	1ID			
10-06-23	Pilar Port i Pilar Comunió	2	1																
17-06-23	Diada Local de la Jove	2			1					1		1	1		1ID				
23-06-23	Pilar de la Flama del Canigó	2																	
24-06-23	Diada de Sant Joan	2			1ID							1	1		1				
29-06-23	Processó de Sant Pere	10																	
01-07-23	Diada de Sant Pere	3			1								1		1	1			
08-07-23	Diada de la Riera de Gaia	2							1			1	1						
15-07-23	Diada de la Mare de Déu del Carme	2			1								1		1	1			
16-07-23	Processó de la Mare de Déu del Carme	8																	
28-07-23	Actuació Ciutats patrimoni a Tamarit	1					1		1										
02-08-23	Ciutat de Castells	2				1	1				1		1ID						
05-08-23	Diada Els Pallaresos	2			1					1	1		1						
13-06-23	Diada a la Canonja	2			1							1ID	1 1ID		1			1ID	
18-06-23	Rebuda de l'aigua de Sant Magí				1														
19-08-23	Diada de Sant Magí	7			1										1	1		1	
19-08-23	Pilar de la Processó de Sant Magí	1		1															
30-08-23	Ciutat de Castells	2+1C						1		1		1	1ID						
03-09-23	Diada a Cambrils	3			1								1		1	1			
11-09-23	Ofrena floral a Rafael Casanova			1															
11-09-23	Diada Nacional	3			1							1			1	1			
15-09-23	Pilar 25é Pilar Caminant Tecler d'Honor			1															
23-09-23	Pilar anada d'ofici	1																	
23-09-23	Diada de Santa Tecla															1	1	1	
23-09-23	Pilar entrada del Braç de Santa Tecla	1																	
24-09-23	Diada de la Mercè			1								1	1ID						
07-10-23	Diada Blava	3			1										1	1	1		
14-10-23	Diada a Lleida	3											1		1	1			
21-10-23	Pilar de Dol el Xato																		
07-10-23	Diada Blava	3			1										1	1	1		
TOTALS		p4	p4xs	p4cm	p5	4/6	3/6	3/6a	4/6a	5/6	2/6	4/7	3/7	3/7a	4/7a	5/7	7/7	2/7	3/8
		ID			1				1			1	4		1	1		1	
		I																1	
		C	1													1			
		D	89	1	4	12	5	7	0	8	5	6	7	14	10	9	3	1	

Resultats	Total	Percentatge
Intents desmuntats (ID)	10	5,15%
Intents (I)	1	0,52%
Carregats (C)	2	1,03%
Descarregats (D)	181	93,30%

Dades extretes de l'APPSistència. Tractades per Enric Ibáñez i Joan Chicón.

Mitjana assistència actuacions

Mitjana assistència diades

- 5 castellers/es han assistit a més del 95 % dels assajos, dels quals només 2 han assistit també al 95 % de les actuacions.

- 14 castellers/es sumen més del 90 % d'assistència a assajos.

- El 85 % d'assistència a assajos és superat per 24 castellers/es.

- 5 castellers/es han assistit a més del 90 % de les diades.

- 12 castellers/es han assistit a més del 85 % de les diades.

- Un total de 284 persones diferents han vingut almenys un dia a assajar.

- Un total de 268 persones han assistit almenys a una diada.

ACTES SOCIALS

Cada temporada suposa un nou inici, una nova oportunitat per assolir reptes pendents d'altres anys, per plantejar-se'n de nous i fer grans castells. Però hi ha un objectiu que es persegueix any rere any: fer créixer la colla, i fer-ho en tots els àmbits. Fer castells més alts, més amples, amb cares noves, amb veterans... però per fer-ho és imprescindible gaudir d'una massa social àmplia, estable i que trobi en la colla un espai d'esbarjo, cohesionat i on sentir-se un o una més. Sentir-se a casa.

No és cap secret que és un dels reptes que més costa d'assolir als Xiquets del Serrallo. Arrossegar camises antigues o engrescar cares noves i, sobretot, mantenir-les, no és una tasca senzilla.

Des de fa molts anys, la colla organitza un seguit d'actes socials, alguns ja tradicionals, amb l'objectiu d'enfortir el vessant social dels Xiquets del Serrallo. No només es busca consolidar vincles entre castellers i castelleres i fer de la colla un espai on es fan més que castells; també ofereix l'oportunitat de fer pinya amb altres entitats culturals i obrir les portes de casa nostra a tota la ciutat, demostrant la capacitat d'organització i gestió d'actes per a tots els públics dels Xiquets del Serrallo.

Reis d'Orient

6 de gener

Com cada temporada, tenim el privilegi de rebre a Ses Majestats d'Orient al local, carregats de regals per la canalla de la colla. Enguany, per fi, sense mascareta!

Carnaval Blau

18 de febrer

El dissabte de carnaval vam omplir el local amb el tradicional Carnaval Blau, obert a tota la ciutat. L'animació infantil a càrrec de Creatics Representacions Artístiques, el concurs de disfresses amb diverses categories i la sessió musical van atraure més d'un centenar de tarragonins i tarragonines, que van gaudir d'un gran matí de carnaval. Una festa ideal per a tots els públics!

serveix per trobar-nos amb la resta del món casteller i posar en pràctica la cohesió, l'esperit de grup i el treball en equip jugant a futbol. Això sí, esperem arribar vius al diumenge en pròximes edicions del torneig!

La calçotada

18 de març

Després d'uns anys de pandèmia, enguany vam recuperar la calçotada anual de la colla. Aquest any amb canvi d'ubicació: l'àrea de pícnic de la Canonja. Gairebé una cinquantena de castellers i castelleres van gaudir d'un dia de brasa, calçots i moltes anècdotes que van posar nostàlgics als més veterans i van sorprendre molts novells.

Festival Internacional de Dixieland de Tarragona

29 d'abril

Per quart any, hem format part dels actes organitzats del festival. El local de la colla va obrir les portes a la ciutadania la segona nit de Dixie fins passades les 3.00 h, amb servei de bar durant tota la nit. The Feo's Experience i DJ Ecléctico ens van oferir una sessió carregada de bon rotllo i van convertir el local d'assaig en la perfecta pista de ball. Els seguidors habituals del festival i dels mateixos artistes van fer que el local es mantingués ple durant tota la nit, reafirmant la nostra tasca com a organitzadors d'un acte tan allunyat dels castells que provoca tants èxits.

Festa del 35è aniversari

15 de maig

Trenta-cinc anys no es compleixen

cada dia, i els vam celebrar com més ens agrada: fent castells i amb la posterior festa a càrrec de DJ Abadia i Tela Marinera, oferint música fins a la matinada per als castellers serrallencs i les colles convidades, la Colla Jove Xiquets de Tarragona i els Nois de la Torre.

Vermut Summer Music

25 de juny

Ja fa vuit anys que donem la benvinguda a l'estiu amb el nostre vermut musical. DJ Abadia i Sergi Ralita van pujar a l'escenari per fer-nos gaudir d'un matí ple de música i bon rotllo. Molts castellers i castelleres tenen aquest dia assenyalat al calendari, però enguany també es van apropar al barri nous assistents. És, sense dubte, una jornada molt apreciada que sempre deixa una valoració positiva.

Festa de Sant Pere

1 de juliol

Després d'actuar a casa, al barri, vam poder gaudir de la tradicional fideuada del Pitu i vam celebrar la festa del patró serrallenc amb les colles convidades. Els nostres punxadiscos residents, Tela Marinera i PD Pinyes van protagonitzar la sessió musical, que es va allargar fins a les 3.00 h. Va ser la primera nit que vam veure els ja consolidats PD Pinyes, que ens van oferir una sessió divertida per a tots els públics.

Carmeta Tropical

15 de juliol

Precedida per una fideuada, els Xiquets del Serrallo vam tornar a portar una revetlla única en el marc

Intercasteller

11-12 de març

Si bé aquest acte no és intern ni en som organitzadors, suposa una oportunitat fantàstica per fer colla. Un cap de setmana intens que ens

de les festes de la Mare de Déu del Carme. Toni Rude, Franki Nero i Pallaretti van ser els encarregats de posar música a la Carmeta Tropical. Una nit més que consolidada del calendari serrallenc, i que atrau a públic de tota la ciutat.

Espectacle de titelles

12 d'agost

Enguany hem estrenat el local com a espai per l'espectacle "La veritable història del rei que tenia el nas vermell", amb motiu de les festes de Sant Magí. L'espectacle, a càrrec de la companyia L'Invisible va aconseguir que desenes d'infants vinguessin al nostre local a descobrir què li passava al rei del nas vermell.

Baixada d'Amparitos

16 de setembre

Com ja és habitual en el programa de festes, el primer cap de setmana de Santa Tecla va començar amb la tradicional Baixada d'Amparitos. Més d'un centenar de persones vam recórrer la ciutat des de la plaça dels Sedassos fins al Serrallo, de la mà de l'exitosa Xaranga Tocabemolls. Vam començar al Casal Popular Sageta de Foc i vam continuar fins l'Ay mi niña!, el Racó dels Amics i el local dels Xiquets del Serrallo, vam ballar, riure, cantar... i fer gana pel que venia a continuació.

Vermut dels Musclos

16 de setembre

Els més fidels ja esperaven a la pèrgola del barri, els voluntaris preparaven els musclos juntament amb la Colla Diables Voramar— Víbria de Tarragona, i els que participaven en la Baixada ja arribaven disposats a continuar la festa i fer un bon vermut. Aquest és, de llarg, l'acte més popular i de més assistència que organitzem, i no és per menys: vermut Yzaguirre, musclos i bona música. No necessitem res més!

Festa Blava

7 d'octubre

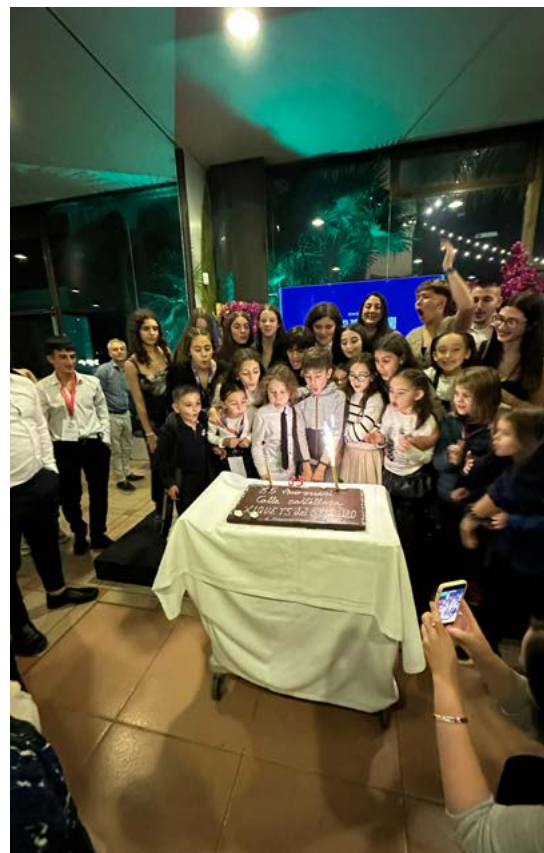
Vam acomiadar la temporada de castells a casa —a falta d'una diada— com més ens agrada. Aquest cop, però, vam canviar la fideuada del Pitu per mandonguilles amb patates. Després del sopar, Tela Marinera va obrir el que seria una llarga nit de festa i música, seguits per PD Pinyes, amb el seu repertori que posa nostàlgic a tothom, i els inèdits PD Q-Zins, també marca de la casa. Una nit per compartir amb colles que apreciem i amb els punxadiscos residents.

Actes de final de temporada

28 d'octubre al 10 de novembre

L'última actuació de l'any marca el final de l'activitat casteller, però suposa el tret de sortida a una infinitat d'actes socials pensats per fer colla i per continuar compartint moments plegats malgrat no haver-nos d'enfaixar fins a l'any vinent. Als més típics com el sopar de germanor, els concursos culinaris, el bingo, els balls de la canalla i el sopar final —on enguany vam bufar 35 espelmes! Enhorabona a tots i totes!— aquesta temporada s'hi han sumat d'altres de més nous: obrir el local i el bar els divendres per proporcionar un espai de quedada i oci. Hem fet cagar el Tió, hem fet un esmorzar de forquilla i fins i tot hem anat d'excursió a conèixer

el Museu Casteller. Sense cap mena de dubte, aquests finals de temporada són els que més ens apropen els uns als altres i ens fan passar millor la "síndrome d'abstinència" de castells!

PARAULES DE L'EQUIP DE CANALLA

Enguanys, l'equip de canalla ha fet un experiment. Aquest experiment ha consistit a ajuntar en un mateix equip un grup de persones que pràcticament no es coneixia o no havia treballat plegat. Prendre aquesta decisió era arriscat. A més, també es produïa un canvi: el o la cap de canalla passava a ser la figura del “coordinador de canalla”. Així doncs, tot l'equip passava a prendre les decisions en l'àmbit tècnic i la coordinadora era el pont entre la junta i la tècnica, a més de l'organització. No us enganyarem: ha sigut difícil aprendre a prendre decisions conjuntes i a treballar en equip en un grup heterogeni que no es coneixia. Hem tingut visions i pensaments oposats, però a mesura que ha anat transcorrent la temporada cadascú ha trobat el seu rol dins l'equip. La comunicació ha millorat al llarg dels mesos i ha sigut més fàcil i planera. L'any vinent ens esperen molts més reptes que treballarem sent ja un equip consolidat.

Pel que fa a la tècnica, valorem positivament la temporada. Hi ha hagut moltes estrenes sobretot de la posició de dosos —l'any vinent continuarem treballant en aquest aspecte— i tenim un nombre de canalla força elevat. És cert que no tot han sigut flors i violes: l'aspecte emocional de la canalla és un factor indispensable i molt important si volem complir amb els nostres objectius castellers. Continuarem incidint en la confiança en la colla, en els companys, en l'equip i, sobretot, en ells mateixos.

Hem preguntat tant a la canalla com a les famílies la seva opinió sobre aquesta temporada.

En primer lloc, hem tingut el plaer de parlar amb la Btissam, l'enxaneta d'enguany. És la primera temporada que fa castells —encara que l'any passat ja va estar a canalla, no va

coronar cap construcció. Durant aquesta temporada, però, ha fet l'aleta en quasi tots els castells de la nostra colla! Ella sent que ho ha gaudit i diu que ha sigut una gran experiència. La Btissam es caracteritza per ser una xiqueta segura, sense por i que diu les coses directes i tal com són. Creu que hem fet una bona temporada, però li ha faltat assolir alguns dels objectius que la colla es plantejava, com el 3 de 8. Destaca per sobre de cap altra la diada de Sant Magí, ja que, per ella, el 2 de 7 ha sigut el millor moment de l'any casteller. Recorda els nervis de la preparació amb la resta de canalla i la gran celebració posterior. El 2 de 7 és el seu castell preferit perquè sap l'estima que la colla li té. La Btissam es proposa com a repte per la temporada vinent que la confiança entre ells, entre la canalla, millori; tindre clar que volen fer castells i, sobretot, no baixar-los. L'altra part de ser a canalla que la Btissam destaca, que és una de les seves preferides, és passar temps amb els amics que ha fet aquesta temporada i les activitats que s'han fet, com anar a l'Aquopolis, la diada del càmping i els playbacks.

A més, també hem pogut parlar amb la Dúnia. Ho hem fet perquè aquest any ha sigut el seu últim com a canalla. Ella fa dues temporades que està a la colla —des dels 12 que fa castells— i ha ocupat la posició de dosos. Enguany ho ha fet al 4 de 7 amb agulla, al 5 de 7 i al 7 de 7. Destaca que els castells que més li agraden són el 7 i el 9, ja que en ser tan amples li transmeten estabilitat i seguretat. El seu gran repte ha sigut superar la por de pujar. Al principi de la temporada no era capaç, perquè la por la bloquejava i no li permetia gaudir dels castells. A mesura que han anat passant les diades i assajos, però, ha fet un gran progrés i ha pogut descarregar molts castells a plaça. El fet de superar aquesta por li ha creat molta satisfacció i orgull personal. El que ella destaca d'aquests anys com

a canalla és el bon ambient que hi ha, les amigues que ha fet a la colla i les activitats que s'han fet —les colònies, l'Aquopolis i anar a la platja, per exemple—, que per ella han sigut molt bones experiències.

També hem parlat amb la Francis, la mare del Dereck. És una família nova a la colla i diuen que parlar sobre la canalla blava és creure que l'amor, el desinterès i la inclusió encara existeixen. Els que formem l'equip de canalla sabem que la nostra edat pot generar desconfiança. A la Francis, però, la sorprèn que amb els anys que tenim vulguem passar tantes hores de preparació i treball per a poder desenvolupar la confiança dels més petits. L'engranatge perfecte d'aquesta temporada ha sigut, de fet, aquest treball —tant de la canalla com de l'equip—, que ha acabat reflectint la cohesió, integració i la constància. Pel que fa a les famílies —i més si ets nova a la colla i no estàs lligada al món dels castells— a vegades no entenen gaire com funciona, una colla castellera. Aquest, precisament és el cas de la Francis. Ella diu, però, que veu el seu fill feliç en un espai positiu per a ell i li donarà suport fins on faci falta. La rutina diària —escola, deures, exàmens, extraescolars...— a vegades no facilita la compaginació amb els castells, però ells volen continuar venint de la mateixa manera. La Francis explica que quan el seu fill entra al local canvia el xip: tot es torna en alegria, compenetració, treballs, jocs i desconneció. Sempre es volen quedar cinc minuts més al local, fet que per ella fa palesa del bon tracte, l'interès per a cada nen i la importància de cada casteller.

LA YOUTH

Com ha vingut sent la tònica habitual dels últims anys, el jovent de la colla ens hem fet notar durant aquesta temporada. Més enllà d'ocupar posicions de responsabilitat en la nova tècnica o de constituir un bon gruix dels assistents usuals a assajos i diades, la nostra activitat que va més enllà dels castells també fa soroll a la colla. I és que la secció Youth fa molt de temps que serveix com a eina de cohesió d'aquest jovent que creix cada cop més i que genera un clima comú que, per sobre de cada cercle d'amistats concret, ens uneix a tots i totes com una gran família. Segurament, aquest bon clima fa que molta gent jove que ve per primer cop a la colla s'hi acabi quedant: gaudir dels castells, però també de les bromes internes, festes, pre-diades i post-diades, actes, tornejos intercastellers i moltes altres activitats, enganxa! Ens uneix l'amor pels castells i per sentir la colla nostra, la germanor, el bon menjar i la bona beguda, la festa, i sobretot, el fet de gaudir de cada moment des de la irreverència i el canallisme que ens caracteritza.

Per a entendre millor en què consisteix un dia complet de castells i germanor d'un casteller jove dels

Xiquets del Serrallo, hem volgut començar per l'àpat més important del dia: l'esmorzar. Ja fa dues temporades que vam oficialitzar la secció de la Youth d'esmorzars de forquilla, per tal de començar els grans dies de diada amb bon peu. I l'afició pels àpats contundents ha crescut de pressa! Hem passat de ser uns pocs, a fer grans esmorzars de fins i tot trenta persones. Per a entendre millor aquest fenomen hem volgut entrevistar a dos castellers joves amb bagatge a la colla: la Laia Fortuño, calera, i el Pau Mallol. Ambdós són assistents habituals a aquests esmorzars de forquilla: ja tenien tradició de fer aquest tipus d'àpats fora de la colla amb família, amics, i en el cas del Pau, amb la seva agrupació de Setmana Santa. La Laia també acostumava a esmorzar abans d'algunes diades amb la família i amb el grup de castellers veterans anomenat "Quinta Columna", a qui podríem considerar els nostres precursors i exemples a seguir en el món dels esmorzars. De fet, en alguns esmorzars ens hem ajuntat amb els veterans de la colla, i la cohesió que ha resultat ha fet que la Laia celebri que ara des de junta es proposi fer també esmorzars al local per a tota la colla on coincidim grans i joves. Al Pau li agradaria que aquesta secció continuï funcionant i

generant cohesió i planteja que fins i tot podríem celebrar assemblees per tal que es puguin proposar millores. Quan els hi preguntem sobre les seves habilitats, els dos entrevistats diuen considerar-se prou bons cuiners —i millors comensals! Davant la pregunta sobre quin plat ens cuinarien per a esmorzar tota la colla, la Laia recomana mandonguilles amb sèpia i patata —el seu plat preferit— o cananes encebades, i remarca que «sobretot que sigui algo de peix, algo del Serrallo, que és un barri mariner, ha de portar el peix sempre». En canvi, el Pau ens serviria un romesquet de rap, plat que la Laia ha reivindicat com al més representatiu del Serrallo. Com a plat que representaria millor la colla, el Pau primer ha volgut suggerir el seu plat preferit —els callos—, però ha acabat optant per les "mandonguilles d'en Pitu", tan conegudes per tots. Finalment, hem volgut que els dos entrevistats compartissin un moment que recorden dels esmorzars de germanor a la colla. La Laia, però, no és capaç de destacar un moment concret, però sí remarca la rebaixada de nervis que suposen aquests esmorzars en grans diades com Sant Magí o Santa Tecla: «quan vas a l'esmorzar ja comences a relacionar-te amb gent de la colla abans de fer la diada, i ja com

que es treuen los nervis i tot, i t'ho passes molt bé». En la mateixa línia, el Pau destaca com a moment concret quan per Sant Magí 2022, «després d'un esmorzar al Racó del Pescador vam pujar tot el jovent junt cap a dalt».

Quan ja hem arrancat el dia amb bon peu, que si un romesquet per aquí, que si una gasosa per allà, un cigaló per a coronar-ho tot... arriba la diada. No ens aturarem aquí, tenim ben viva la sensació d'arribar a una diada amb l'estómac ple, mogut i excitat pels castells que farem, que com a mínim seran èpics, com els sabem fer. Els nostres joves, que viuen les actuacions com els que més, també tenen la vista posada en un acte fonamental del dia, la celebració de la feina ben feta. La festa és una part intrínseca del jovent serrallenc, una característica que no se li pot llevar, així com no pots entendre al Toni Garcia sense un paquet de tabac a la butxaca de la camisa. I quines són les millors festes? Les que es fan a casa, amb els de casa i convidant a tots els nostres germans d'altres colles.

És aquí on trobem, actualment, una representació del vespre mariner que s'està exportant a altres esdeveniments de la nostra ciutat, els punxa discos. Des de DJ Badia, als PD Pinyes, passant pels grans turraires Tela Marinera, tots hem escoltat les seves peculiars maneres d'amenitzar la nit a la vora del mar. Hem de destacar els més recents, els més joves de tots els punxa discos de la colla —i que gairebé són més Kinder que Youth— però possiblement els que fan més renou: els PD Qzins.

M. Vicente "Vaisens" i M. Mallol "Mallo" són els integrants del grup i, sorpresa: cosins. Cosins tercers, però, que una mica de mentida sí que hi ha aquí. Van iniciar la seva carrera de forma espontània a Pataquers, aquella gent de taronja que es veu tant als assajos. Aquí va començar la seva meteòrica carrera damunt dels escenaris, que els ha permès tastar l'èxit nocturn i que, com diuen ells, «és com una ressaca de ron dolent».

De la mà ha anat una progressiva professionalització del seu espectacle, ja que han deixat de banda l'Spotify i han començat a utilitzar programes propis de PD, fet admirable si tenim en compte que són una barreja entre punki i perrofla. I és que qui s'ha mogut pel Serrallo passades les 20.00 h en temporada de festes s'ha trobat una vegada, com a mínim, amb aquests dos titans de la música. Ja sigui amb l'Associació de veïns del Serrallo, on el seu públic és incommensurable, o després d'una fideuada del Pitu per baixar l'allioli, els PD Qzins ens han fet ballar i botar, però sobretot ens han fet cridar amb les seves playlists. Podríem dir que són un poc eclèctics, no es tanquen a cap estil, per això podem escoltar des d'Antònia Font fins a Non Servium, rematant amb un techno que fa que es "mengi bombo" de postres del sopar. Són uns nouvinguts als escenaris però es fan notar, són imprevisibles. Hi ha qui diu que no es preparen, però tot ho fan per l'emoció, al final són joves del Serrallo. Són dues peces clau d'aquesta temporada, dos joves de raça serrallenca, dos castellers que més enllà del 3 de 8 tenen un somni: punxar al "Cafè, copa i puro per un duro". I des d'aquí els desitjam la millor de les sorts als escenaris. Segur que ho

aconseguiran, però també és segur que aniran de ressaca a pel purito d'aquest esdeveniment.

Ja ho hem vist. El Serrallo són castells, el Serrallo és tradició, però cada vegada més el Serrallo és joventut. La colla creix, la gent ve, les pinyes s'amplien, i per això hem de celebrar com la Youth es fa notar a cada oportunitat. És el futur del Serrallo, una cantera que mira amb il·lusió als seus referents històrics de la colla, ja sigui amb els esmorzars dels veterans o posant música a la nit. I es que siguem sincers, necessitem que aquests punxa discos posin ska quan en Miquelino estigui massa ocupat fent cerveses i fotent la xapa a la barra. Visca aquesta Youth que té el mar i els castells ancorats al cor.

I que visquin més alt encara, tots els dies de castells, els Xiquets del Serrallo!

Nosaltres formàvem part d'una altra colla castellera, però el nostre fill, el Roc, no s'hi acabava de trobar a gust. A principis del 2022 vam conèixer els Xiquets del Serrallo a través d'en Christian —Capgròs— i, a partir d'aleshores, vam anar seguint la colla. A mitjan juny va ser la primera vegada que li vam parlar al Roc dels Xiquets del Serrallo i de l'opció de fer un canvi de colla, però ell no en volia saber res: «jo no em rendiré fins que no aconsegueixi el meu somni: pujar a un castell com a acotxador a la meua colla».

Però amb el pas dels dies, ell també va començar a seguir la colla del Serrallo, especialment durant la jornada de dissabte del Concurs de Castells. Això ens va animar a posar-nos en contacte amb la colla i explicar-los què era el que buscàvem. Ells ens van explicar el funcionament de la colla, i així va arribar el dia 24 de febrer, el primer dia d'assaig.

Recordo aquest dia com si fos avui. El Roc tenia una barreja d'emocions: per una banda, la il·lusió de tenir una nova oportunitat i, per l'altra, se sentia completament derrotat per no haver continuat lluitant amb l'altra colla i aconseguir pujar a un castell. Mentre anàvem a Tarragona, al cotxe sonava la cançó que havia escollit per obrir la nova temporada castellera: *Elefants*, d'Oques Grasses. Quan vam entrar al local, ràpidament ens vam sentir molt acollits. Només en entrar, un noi, l'Aleix, es va emportar el Roc. A nosaltres ens van presentar el cap de colla, l'equip de canalla... un garbuix de noms que en poc temps van acabar sent ben clars: Josep Maria, Elena, Rita, Mireia, Aleix, Jofre, Natàlia, Cristina, Marina, Paquito... i més tard s'hi van afegir el Víctor Lozano i el Pau.

—Roc, com ha anat?— li vam preguntar en acabar l'assaig.
—Mama! Aquí no hi ha banc! No he parat ni un moment i he fet un pom d'acotxador!

La seva felicitat era immensa, però havia arribat el moment de decidir si es quedava a la colla on érem o començàvem una nova aventura amb els Xiquets del Serrallo. I el que ens va dir va ser:

—Mama, el cor em diu la colla antiga i el cap em diu el Serrallo, i aquest cop faré cas al cap, perquè el cor és un sentiment i el cap el pot fer canviar...

Quan vam arribar a casa va fer una llista de tots els mais que havia sentit la temporada passada: els seus mais eren les coses que a l'altra colla li havien dit que no faria “mai”. En pocs dies, el Roc ja s'havia de quedar a l'assaig de grans, un primer mai aconseguit. Així que tant el seu pare com jo vam decidir que ens uniríem a la colla i donaríem un cop de mà en el que fes falta. També ens vam sentir molt acollits, ràpidament van venir un munt de presentacions més: la del president, la del cap de pinyes, la del cap de troncs... Van vindre acompanyades de tot un argot completament desconegut per nosaltres: taps, crosses, daus, primeres mans, agulla, tot ens sonava tan estrany... un munt de noms a la pantalla, impossibles de desxifrar... jo que havia dit mil vegades que mai dels mais em posaria a la pinya... El Paco, que pràcticament mai venia a les diades, ara no falta a cap assaig ni a cap diada i, a sobre, s'apunta a veure diades d'altres colles!

Els dies van anar passant i va arribar la primera diada amb el Serrallo i el Roc va poder esborrar el segon mai de la seva llista: va fer d'acotxador a la diada de la Farinera a Reus! A la segona diada arribava un altre mai, un castell de 7.

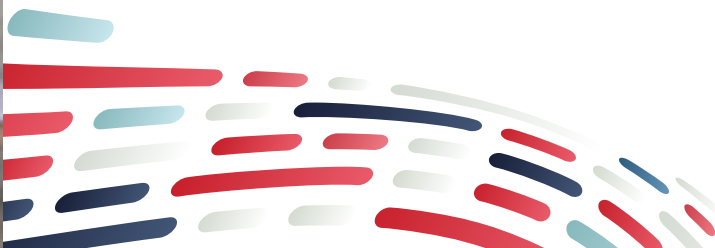
El Roc ha acabat la temporada i només li queden tres mais pendents d'esborrar de la seva llista: un castell de 8, pujar a un dos i el Concurs de Castells.

Aquesta temporada ens ha unit com a família ja que hem fet una activitat plegats. Hem conegut persones, famílies fantàstiques amb les quals hem compartit riures, plors, alegries, pors, orgull, desil·lusió, però sobretot bons moments! Perquè tot i arribar als assajos baldats de no parar en tot el dia, aquest és el secret per anar-hi contents: saps que serà un moment de riures, d'esbarjo, de treball en equip, de petites estones, de confessions i, sobretot, de molts riures. I si no, busqueu on estan els Antonios i el Paco, segur que en tramen alguna... O busqueu el grup de mames, que ens amaguem dels castells nets i ens tapem els ulls, que plorem i sobretot riem, que comentem la jugada, mentre arreglem el món...

La colla és una gran família. Membres de la família contents amb les decisions que es prenen i d'altres que se senten perjudicats, maneres de fer que agraden, persones que ho farien d'una altra manera. Hi ha coses a millorar? I tant que sí, com a totes les famílies. Però la gràcia de les famílies és que treballen unides per assolir objectius, accepten les decisions que no agraden, les defensen com a pròpies i treballen per sumar.

Volem agrair tota la feina que fan les persones que estan al capdavant de la colla, des de l'equip de canalla, la tècnica, la junta... moltes hores que no es veuen, que hi dediquen desinteressadament i que sovint no són prou agràides.

Com diu el Roc, com que ja tenim camisa, SOM XIQUETS DEL SERRALLO i no volem veure elefants volar, els volem tocar!

S VETERÀ

Ei, penya!

Segons sembla, el grup de la colla dedicada a fer la revista (moltíssimes gràcies absolutament sinceres per la vostra dedicació) van quedar un dissabte al matí per a fer un esmorzar de forquilla i després d'ingerir aquell líquid groc que es beu posteriorment al cafè, no van tindre millor idea que la de que potser jo podria escriure un article.

Si et fan un oferiment d'aquest tipus, no pots dir que no: és més, estàs obligat a agrair que hagin pensat en tu (moltíssimes gràcies absolutament sinceres per pensar en mi per escriure l'article). Després de la segona ronda d'aquell líquid groc que es beu posteriorment al cafè, van decidir definitivament que m'oferirien escriure l'article.

Per a celebrar-ho, van fer una tercera ronda del líquid groc. He decidit que jo també aniré l'any vinent a l'esmorzar on es prenen aquest tipus de decisions. Seguint les precises i precioses directrius rebudes, faré cinc cèntims de les sensacions que he tingut enguany com a casteller.

Aquest any ha sigut realment especial en l'àmbit personal. Tot va començar amb un raperu ianqui (atenció: ianqui ianqui, no d'Ulldemolins ni de Mastrumpets, no, ianqui). Aquest raperu, que es veu que és un senyor que li agrada molt fumar (fuma tant que a vegades fins i tot fuma tabac), un dia, des de casa seva i ves tu a saber per quins set sous va veure unes imatges del Concurs de Castells. Desconec què estava fumant en aquell precís moment —encara que m'ho imagino— i en veure les imatges va exclamar:

-Oh yeah, come on.

I amb un parell d'ous i amb una guarnició d'espècie vegetal de color verd enrotllable i combustible més que abundant, el paio decideix: pillar un jet privat, vindre a Tarragona, llogar la TAP, llogar un grapat de colles castelleres, llogar un quatre de nou de Vilafranca i obsequiar-nos amb escenes de pel·lícula com les següents. Gent que puja i baixa de cotxassos negres rotillo FBI i personal de seguretat amb pinganillo, pantalons negres i camisa blanca. La cosa més normal del món, vaja: qui no ha fet una cosa

així en llevar-se un diumenge al matí? Jo també acostumo a fer el mateix un diumenge de cada mes. Bé, exactament el mateix, no. Llogo la Vella de Valls, trobo que aquell color rosat m'escau més. Potser a ell li escau més el color vilafranquí...

Vaig comentar a casa que una de les colles contractades per a l'esdeveniment érem nosaltres. Vaig tindre una gran sorpresa quan la meua filla gran, la Mireia, va dir que volia vindre, que el raperu ianqui —un tal Travis Scott— era del clan de les Kardashian i que ella hi volia participar. Ràpidament, vaig anar a Google a cercar què collons era això del "clan de les Kardashian", no fos cas que, amb aquest nom, pertanyessin a una màfia de bosnioherzegovinos o quelcom així. En veure que era una penya de senyores amb pitreres estupendes i uns senyors amb uns músculs també estupendus i que no tenien cap altra característica remarcable, em vaig quedar tranquil i li vaig dir que d'acord, que podia vindre. El millor del cas és que a la Mireia li va molar això del rotillo casteller i va decidir apuntar-se a la colla. Quins pebrots! El que jo no he aconseguit amb divuit anys ho aconsegueix un raperu ianqui en mig dia. La història, però, no acaba aquí. Al cap d'un mes d'apuntar-se a castells, un dia estàvem dinant a casa i l'altra filla, la Marta, amb tota la parsimònia i tranquil·litat del món va deixar anar: "he decidit que jo també m'apunto a la colla".

Quins pebrots! El que jo no he aconseguit en catorze anys ho aconsegueix la Mireia per anar mig dia a la TAP.

A part de fer palesa la meua perfecta inutilitat per aconseguir que les meves filles s'apuntessin a la colla sí que he de dir que, òbviament, és una alegria personal enorme. La sensació de fer castells amb les teves filles a la mateixa colla és molt especial, compartir quelcom que està fora de l'àmbit familiar amb la teua família és molt satisfactori, és entranyable. Aquest és el principal motiu del perquè aquest any ha estat realment especial per mi, però n'hi ha un altre.

L'altre motiu no l'he perseguit durant divuit anys ni el perseguiria un sol segon de la meua vida. No l'he buscat ni el buscaria... però ha succeït. Qui

m'havia de dir a mi que em convertiria en influencer sense voler! Comprem a casa una ampolla de whisky que portava com a promoció un got metàl·lic daurat que va estar a punt d'anar directament a la brossa per inútil. Decideixo agafar aquell got un divendres a l'assaig per diferenciar-lo de la resta de gots blaus de la colla i la gent queda enamorada immediatament del got i tothom em pregunta d'on l'he tret. Vaig de vacances, em compro una samarreta a una botiga de souvenirs d'aquestes que hi ha per tot arreu, me la poso un dia per baixar a l'assaig i la penya felicitant-me per la samarreta tan esportiva que portava.

Total, que per un got de promoció i una samarreta per a guiris, no hi ha assaig que algú no em faci un comentari referent al got i/o la samarreta. Que gran que és aquesta colla que ha fet de mi tot un referent del món de la moda! Han tingut tant d'impacte les meves habilitats d'influencer que, per la temporada vinent, ja m'han contactat famosos dissenyadors per a contractar-me. Quan dic famosos, vull dir famosos de veritat, no de l'estil Calvo Klein ni Tommy Hilipolles, us parlo de dissenyadors de l'estil Elver Galarga o la japonesa Sakuda Minabo. Ara ja sabeu per què aquest any ha sigut especial per a mi. Espero que els anys vinents ho siguin per a vosaltres.

Salut i Serrallo!

UN MANUAL

NECESSARI

LES GRALLES DEL SERRALLO

El passat mes de juny es va presentar el Manual de bones pràctiques dels grups de gralles i timbals de les colles castelleres, un document que pretén donar resposta als diferents dubtes sobre l'àmbit musical dels castells. A plaça, no només s'han d'interpretar els tocs i les melodies, sinó que també s'han de tenir en compte altres factors i circumstàncies i, si és necessari, ens hi hem d'adaptar. Per exemple, es poden compartir músics de diferents colles, en cas de no disposar-ne d'algun? O, si cau només part d'un castell, cal que les gralles parin de tocar o han de continuar tocant pels castellers que queden a la construcció?

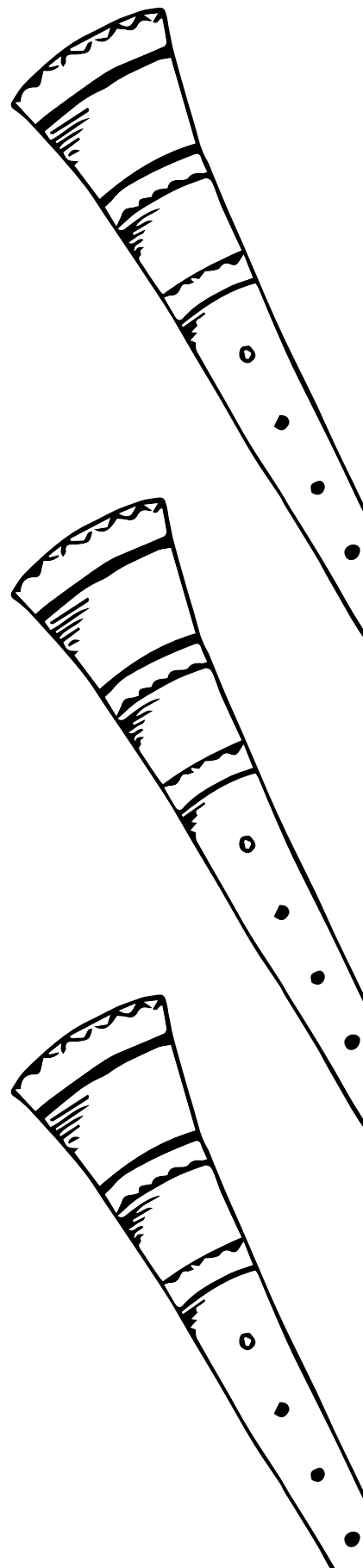
Aquest document elaborat des de la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya (CCCC), a través de la Comissió Musical, intenta resoldre i recollir aquests dubtes. Des de la CCCC remarquen que “algunes qüestions són evidents i de lògica, però és important que qualsevol qüestió estigui recollida i que tothom pugui resoldre els seus dubtes”.

Si tornem als exemples: creieu que es poden compartir músics de diferents colles, en cas de no disposar-ne d'algun? El manual detalla que la colla ha de garantir els músics necessaris per poder acompanyar l'actuació (el mínim és dues gralles i un timbal). I si “en cas de necessitat es demana ajuda a altres colles, cal parlar-ho prèviament i que l'altra colla i els seus músics ho acceptin”. El protocol afegeix que “en tot cas, cal tenir present que no portar músics propis fa perdre el toc personal que els músics propis donen, així com el coneixement de les dinàmiques de la colla i els ritmes” perquè “tocar un toc de castells diferent de l'habitual en la colla podria desorientar els castellers que n'estiguin pendants”.

I què passa si cau part d'un castell o el pom de dalt? Es para de tocar o es continua tocant pels castellers que queden a la construcció? Una caiguda o una despenjada parcial és una circumstància que pot ocórrer i ens pot sorgir el dubte de si continuar tocant o no. La CCCC respon aquest dubte exposant que “sempre és una decisió complicada. Cal que cada colla avaluï el tipus de caiguda i decideixi si para de tocar o continua. Les dues opcions són vàlides i hi ha arguments per defensar-les. En tot cas, el fet de continuar tocant o no ha de modificar la consideració de caiguda del castell, si escau, la melodia principal i obviar els compassos de la baixada”.

Altres qüestions que aborda aquest document són el pilar de dol i les seves variants d'acompanyament musical, el pilar caminant o quan s'inicia el toc de castells en funció del castell. Sempre poden sorgir consultes d'aquesta mena i aquest manual, disponible a la pàgina web de la CCCC, és una eina que ens pot servir d'ajuda. Cal dir que no és un protocol estricte, sinó que és “una guia pràctica de recomanacions” tenint en compte que cada colla té les seves maneres. El cert és que era necessari disposar d'un protocol com aquest perquè sense gralles ni timbals, no hi ha castells!

Per cert, com a curiositat: sabíeu que el 2d7, com que es considera castell de 8, el toc de castells s'inicia quan comencen a pujar quarts? En canvi, la resta de castells de 7 comencen a sonar gralles quan pugen terços.

LA VISIÓ INTERNA

La “Visió interna” del trenta-cinquè número de Pinya blava ha comptat amb un parell de testimonis de la colla. Aquestes són l'Anna Aguiló, “Xata”, i la Mireia Beà, Sunyer.

«ARA ÉS UN ORGULL SER DONA I CASTELLERA»

La “Visió interna” i la “Visió externa” de Pinya blava són dos articles clàssics de la nostra revista. En aquest número el format ha variat per tal d'englobar una mateixa temàtica explicada des de l'òptica serrallenca i en global del món casteller. Quina és la situació de la dona als castells i, més concretament, als Xiquets del Serrallo?

Sabem que les colles castelleres existeixen des de fa més de dos-cents anys, però no va ser fins als anys vuitanta i noranta del segle xx quan va començar la inclusió de la dona (Mumbrú, 2022). Va ser una època que va comportar la creació de noves colles castelleres i, entre aquestes, el 1988 va aparèixer al barri pescador de Tarragona la nostra colla: els Xiquets del Serrallo. L'Anna Aguiló va ser una de les pioneres a pujar al tronc: «pujava de terça... el meu primer castell va ser de terç a un 4 de 7 a Reus», explica. No va ser fàcil, però, ja que va haver d'esperar que els seus pares marxessin de vacances per a poder-s'hi enfilars. En el moment que ella va comunicar al cap de colla de llavors —Josep Anton Gual— que volia pujar als castells, diu que «se'ls

va obrir un món perquè anàvem al darrere del 4 de 8. En un principi jo havia de pujar de quarta al 4 de 8 i bueno, el que passava llavors: va vindre un noi i va pujar ell al 4 de 8». Encara que les dones participessin en la nostra colla des d'un primer moment, hi havia present certa bretxa entre els dos gèneres. De fet, la primera construcció descarregada per la colla va ser un pilar de quatre en el qual va pujar d'enxaneta la Míriam Pomerol, una xiqueta. Mentre en algunes colles castelleres es debatia sobre la participació de les dones als castells, al Serrallo el 1989 es va descarregar un castell de

dones i la gent era conscient que la seva participació en la pinya era indiscutible (Borràs 2009, 34). El 1991 va destacar la Rosa Mallol, Patxixa, ja que va fer de segona al 2 de 6 qui, més tard, seria la presidenta de la colla. L'Anna Aguiló també va fer de segona en alguns troncs serrallencs. Recorda que «quan jo pujava de segona havia de dir: “si us plau, agafeu-me bé”. És com si tinguessin pudor de tocar-me el cul o algo... No, no m'estàs tocant el cul, m'estàs agafant perquè estem fent un castell». S'estava fent feina, per tant, perquè les dones fossin tractades com a iguals. Tot i això, l'Anna també recorda que «hi havia l'altra part... Els típics que ja els hi agradava que entressin nenes jovenetes de crossa. [El que] guanyaven [era] que hi hagués nenes castelleres que no volíem entrar amb ells de crossa. Jo crec que s'ha après. Tu ara vas a fer castells i tots som iguals. Tots som castellers. No som homes i dones. Som castellers i estem aquí per fer gran la colla. Jo crec que s'ha après». I sí, podríem afirmar que, en general, hem après. Per la Mireia Beà, ser dona i castellera significa «reivindicar la cultura amb perspectiva de gènere i alhora reivindicar la igualtat de gènere a través de la cultura». Des de la fundació de la colla, com s'ha observat, les dones han sigut part dels Xiquets del Serrallo i n'hem d'estar orgullosos. La Mireia destaca que ha tingut l'oportunitat de fer de baixa a la nostra colla, però recalca que «simplement molts cops ni es planteja el fet de ficar una dona segons en quina posició encara que compleixi amb les característiques físiques que requereix» i afegeix que «sovint, figures masculines em feliciten i se sorprenen per la meua capacitat per ser baixa. A vegades ho fan amb un to paternalista amb el qual dubto que es dirigeixin als meus companys de posició». Les dones no hauríem de tindre la necessitat de demostrar més que un home la nostra

vàlua per a fer segons què. La Mireia explica que «potser sí que he sentit que tenia més pressió i la necessitat d'aprovació que soc capaç de fer-ho pel

fet que soc una dona».

Tant l'Anna com la Mireia estan d'acord en el fet que les dones han aportat molt, als castells. La Mireia recalca que «aportem molts sentiments i perspectives diferents [...]. Aportem empoderament, reivindicació pel que som capaces de fer, valentia per ficar-nos i créixer dins un món on no fa tants anys no teníem cabuda, compromís i sacrifici». Per a l'Anna «és un orgull demostrar que les dones podem fer castells en diferents posicions. El que s'ha aconseguit ara m'enorgulleix molt perquè abans ser dona i castellera volia dir estar aguantant les coses o mirant els castells [...]. Ara és un orgull ser dona i castellera». Ser dona i castellera, per tant, és lluita i reivindicació, com apuntava la Mireia, des de la cultura popular del nostre país. Estigueu orgullosos i orgulloses de les dones de la nostra colla. De les pioneres, que des de la seva fundació s'han estat enfaixant, de les que van aguantar en els moments més difícils i de les que hi som ara, que volem continuar fent de la colla un espai segur i igualitari. Encara queda feina per a fer, i hauríem de remar tots i totes cap al mateix objectiu: ser una colla encara més inclusiva, més oberta i sense prejudicis. Perquè mai cap xiqueta es quedi sense fer l'aleta. Per continuar donant oportunitats a les dones tant com als homes. Per les que han vingut abans i per les que vindran. Visca les dones dels Xiquets del Serrallo!

*La “Visió externa” d'aquesta edició
compta amb la participació de l'Aina
Mallol i de l'Elisenda Rovira, ambdues
divulgadores del món casteller.*

LA VISIÓ EXTERNA

Lurdes Quintero (2020) va assenyalar que les dones havien estat darrere de cada castell. Sostenint els homes, invisibilitzades i sense que la seva tasca es veiés reconeguda. Les dones, però, no podien formar part de les estructures. Ni l'Aina ni l'Elisenda, però, van sentir que el fet de ser dona fos un impediment quan van entrar a les seves respectives colles. L'Aina hi va entrar de petita «i per mi era normal que les colles existissin com una cosa mixta. Crec que és una cosa que m'hi he anat trobant més amb el temps, amb el creixement i amb l'accés a certes elits de poder, que he vist que estaven acostumades a ser regentades per homes»; l'Elisenda, de fet, va començar a fer castells amb certa admiració cap a moltes dones que ja feien castells. No va sentir un impediment, però sí «una limitació potser a fer algunes posicions: de dir, “mai faré de baixa”, o “mai faré de segona”, i després sí que he acabat fent de segona i de baixa». Per elles, ser dona i castellera és una cosa normal, com sempre hauria d'haver sigut; homes i dones, tots components d'una mateixa família, sense distincions. L'Elisenda recorda «l'època de la meua àvia, que sent de Valls li era una cosa molt aliena. A més, les noies que feien castells quan ma mare era jove doncs eren molt poques, no? Llavors, per mi ara és una cosa normal tot i que no sempre ho ha estat». Actualment, formem part d'un món casteller més inclusiu, és cert, però la bretxa entre els dos gèneres encara hi és. Les dues dones entrevistades, de fet, coincideixen. «Cap dubte, la bretxa hi és. I hi és en molts aspectes [...]. El món casteller està concebut per homes», apuntava Mallol. L'Elisenda parlava de la limitació física que «ens hem autoimposat i autocregut. I crec que ara estem més en la limitació mental de tenir molt interioritzat que les dones no podem fer certes coses [...]. En el moment que superem aquestes mal creences, crec que aquesta bretxa s'anirà desdibuixant». L'Aina i l'Elisenda, curiosament, coincideixen en parlar sobre com

les dones arriben al capdavant de les colles o comencen a ocupar llocs de responsabilitat: quan les coses no van del tot bé. L'Elisenda explica que «quan les coses van malament o es compliquen extremadament arriba el moment de posar una dona al capdavant, i no quan les coses van bé [...]. Quan visualitzes que la cosa tindrà èxit i que la colla tirarà endavant, crec que llavors no hi ha tantes oportunitats per les dones». L'Aina, a més, ho relaciona amb la seva pròpia experiència al capdavant d'una colla, els Xicots de Vilafranca: «nosaltres veníem d'un mal moment i és cert que crec que a vegades se'ls hi dona les oportunitats a les dones quan les coses ja estan molt malament». Ella mateixa dona una possible solució perquè aquest fet no passi, que és

Aina Mallol

el de proposar juntes cremallera, compostes per homes i dones a parts iguals. Aquest article, com s'ha apuntat, és el de “Visió externa”. Com creieu que veuen, des de fora, els Xiquets del Serrallo? Encara que sigui difícil analitzar una qüestió d'aquesta dimensió quan no formes part de l'entitat, l'Aina comenta que «vau ser de les primeres a posar a una dona a baixos d'un castell de vuit [...]. El Serrallo ha sigut pioner en alguns moments, però en altres us heu deixat arrossegar pel ritme masculí de la societat. És inevitable, però això també ha passat i cal ser-ne una mica crítiques, crec jo». L'Elisenda creu «que hi ha hagut molts líders que han incorporat aquesta visió, que en l'àmbit social

l'han volgut treballar amb les eines que s'han tingut a cada moment [...]. Castellament parlant, el Serrallo crec que també ha tingut dones molt fortes sempre al capdavant, que han

Elisenda Rovira

ocupat posicions de tota mena [...]. El Serrallo té moltes protagonistes». Al Serrallo, doncs, és cert que tenim moltes protagonistes, i n'hem d'estar orgullosos. Al Serrallo, però, també és cert que hem de continuar treballant —com tot el món casteller i, en general, la societat— per aconseguir aquesta igualtat real, que tant volem i que encara no tenim. Perquè ni el Serrallo ni cap colla perdi a les seves “protagonistes” en el moment que són mares, per exemple. Perquè, com diu l'Aina, «el món està ple d'homes mediocres, però les dones, si volen resultats, han de ser excel·lents». I perquè com bé sabem i com l'Elisenda verbalitza «les dones han aportat al món casteller una revolució» i només «l'inconformisme serà el punt que ens faci aconseguir la igualtat real»

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Borràs, A. (2009). 20 anys de Xiquets del Serrallo. Arola.
Mumbrú, Jordi (2022). «Les dones fem grans els castells». Dins: Ara.
https://diuenge.ara.cat/diuenge/dones-grans-castells-castelleres_130_4498600.html
Quintero Gallego, Lurdes (2020). «Reparar el dany històric que ha patit la dona al món casteller». Dins: MónCasteller.
<https://www.elmoncasteller.cat/reparar-el-dany-historic-que-ha-patit-la-dona-al-mon-casteller/>

Júlia Pizarro Curto

LA MIRADA D'EN BAILACH

PART IMPERSONAL

Les xifres són impersonals i fredes. Començo així. La temporada del 35è aniversari ha portat una bona collita de castells de set pisos. Hem portat a plaça el 5de7 més matiner, malgrat que no vam fer-hi la segona aleta i el vam desfer; en part, la feina tan avançada a principi de juny explica que n'haguem completat VUIT (per poc no són 9), una dada només superada pel 2014 (9d+1c+2id).

El 2023 ha suposat mantenir el 2 de 7 amb canvis al tronc, però seguim sense consolidar-lo. Ara bé, des del segle XX no portàvem la torre fora de Tarragona! L'últim cop fou a Montblanc al 1999.

I el 2023 ha representat recuperar un castell singular: el 7de7. El vam inventar a Santes Tecles sense èxit (2011 i 2012) i després el vam descarregar ONZE cops seguits (2013-2015), fins que va desaparèixer del repertori inexplicablement. No és pas difícil, oi? Vull recordar que al meu escrit de la revista de 2022 mencionava el 7de7 com una manera d'arrossegair gent, per la pinya sobretot. Deia que «de la quantitat acaba sortint la qualitat». Reteniu això per després.

El 2023 apuntava bones maneres, però els errors es paguen quan afrontes un castell sostre. És remarcable que hem sumat MOLTS 2de6 nets sencers al local, però el calendari ens ha comprimit tot: intentar el 2de7 a la Canonja just abans de Sant Magí fou encertat i ho aplaudeixo! Però lamento que no es portés la torre abans de Santa Tecla: o Cambrils (04/09) o Pla de la Seu (11/09).

	D	C	ID	I	TOTAL
4d7	7		1		8
3d7	14		5		19
4d7a	9	1	1		11
7d7	2		1		3
5d7	8		2		10
2d7	1		1	1	3
TOTAL	41	1	11	1	54

Fotografia: Adrián Aparicio

8 castells de 7 pisos intentats i no fets en repetició

5de7 a Vila-seca 3-6-23
4de7a a Tarragona 17-6-23
3de7 a Tarragona 3-8-23
2de7 a la Canonja 13-8-23
4de7 a la Canonja 13-8-23
3de7 a Tarragona 30-8-23
2de7 a Tarragona 23-9-23
3de7 a Tarragona 24-9-23

Total:
1 4de7 / 3 3de7 / 1 4de7a / 1 5de7 / 2 2de7 = 8

PART PERSONAL

Cada tècnica juga les seves cartes i té l'autoritat per planificar com li plagui. Humilment, no m'he sentit engrescat en no pocs assajos perquè la maquinària no rutllava. Ja no parlo del retard en l'inici d'assaig o del descans que s'allargava en excés. Finalment, el desencert en l'estructura del 3 de 8 exemplifica el vol i dol d'aquesta colla nostra.

Fotografia: Jordi Granero

Ara bé, hi ha hagut dies en què la proposta de la tècnica m'entusiasmava. I li demano que no aparqui un castell que va introduir després de recuperar el 7: el 9. I li prego que no contempli el treball (iniciàtic) del folre com una mena de «premi» reservat al tram final d'any, sinó que el programi des del començament.

El 9 és un castell que necessita aglutinar encara més penya que el 7. Però podem assolir-ho! I de la quantitat sorgirà la qualitat. Assajar el 9 vol dir treballar TRES poms de dalt sencers; vol dir foguejar gent en estructures més senzilles (5, 4 amb el pilar, 7); vol dir involucrar a tothom; vol dir aconseguir més fons d'armari en cas d'inconvenients (absències o caigudes).

El folre és un camí que hem de transitar d'una vegada! Tenim gent jove (de Pataquers) que en sap. Aprenem-ne amb ells! Tot camí comença amb una primera passa, doncs fem-la ja! És demanar massa plantejar el folre almenys un cop al mes en el primer tram de temporada? Convertir un assaig al mes en «especial de folre» (fins al juny) pot ajudar a arrossegar

la gent que necessitem per a pinyes de castells de vuit. Si us plau, tècnica, rumia això...

PART ÍNTIMA

M'he reservat els sentiments per al final. Sabeu que la colla intenta descarregar un castell de vuit des del 19 d'agost de 1996? Sabeu que en DOTZE temporades (1996-1999; 2013-2016; 2018-19-22-23) ha treballat per portar a plaça estructures de vuit? Sabeu que a l'octubre va complir-se una dècada de l'últim carregat, el 4 de la Diada Blava del 25è aniversari? Sabeu que en aquell carro gros vam aguantar els dosos en posició 52 segons!!!? Sabeu que som la primera i única colla que va assolir el 9de7 (carregat al Concurs de 2014) abans de fer un castell bàsic de vuit o superior?

Doncs bé, és bo que ho sapigueu. Afegeixo: passen els anys i també els castellers. Alguns marxen pel propi peu; altres se'n van al cel. Però puc asseverar que el que ens manca per esdevenir colla de vuit és ACTITUD DE TOTHOM a les proves d'assaig. No ens falta quantitat ni qualitat. Adoptar l'actitud escaient a cada repte és un

acte individual gratuït i senzill. I totes les proves d'aquest nivell l'exigeixen.

En fi. Pel castell de vuit jo hi posaré el coll. I quan la tècnica l'anuncii, portaré la meva camisa atrotinada i cotxambrosa perquè es mereix jubilar-se havent assaborit almenys una descarregada.

Postdata. Hauria volgut vestir la camisa vella; això hauria significat intentar el 3de8. Me sap molt de greu que només la lluis al funeral d'un casteller veterà, pare i avi de serrallencs: Joan Antoni «Xato» Aguiló Pascual. Quan més hi penso, més ràbia sento que ell no hagi pogut celebrar més èxits de la seva(nostre) família. Te'l dedicaré, Xato, perquè el farem, segur, hòstia! I el 9de7 també!

PARLEM DE SALUT MENTAL

ALBA MICHANS

Si pensem en els castells i la psicologia sempre pensem en la canalla, i està molt bé perquè tothom veu la necessitat que aquest col·lectiu rebi un acompanyament i tingui un espai on abordar totes aquelles pors i preocupacions naturals que poden aparèixer. Però... què passa amb els que ja no són tan petits? Més del 80 % de castellers de les colles són adults, i com a psicòloga em pregunto: els estem tenint en compte emocionalment?

Pren-te un moment per reflexionar... et sents culpable quan no pots anar a un assaig? Sents companyonia o competitivitat dins la colla? Creus que et pots comunicar amb total llibertat quan tens una inquietud? Com et fa sentir que et canviïn de la posició en la que habitualment assages? Creus que se't comuniquen les coses de manera assertiva? Sents la pressió de no poder fallar mai, o et fa por sentir-te jutjat o jutjada si no hi vas? I la més important... et sents valorat o valorada? Analitzem de quina manera ens fan sentir les respostes a aquestes preguntes.

Quan parlem de salut mental acostumem a pensar en trastorns complexos, però és molt més que això. Segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS), la salut mental es defineix com un "estat de benestar que permet a les persones fer front als moments d'estrès de la vida, desenvolupar les seves habilitats, aprendre i treballar adequadament i contribuir a la millora de la seva comunitat". Dit d'una altra manera, la salut mental és un estat on la persona es troba connectada en l'àmbit emocional, en calma i disposa d'eines i recursos per fer front a les situacions del dia a dia. És saber gestionar-se les seves emocions, afrontar l'estrès i ser conscient de com ens relacionem amb els altres. I arribats a aquest punt, és important trencar un mite perillós: tenir una bona salut mental no vol dir que mai et sentis trist o preocupat, perquè tots i totes podem tenir moments difícils. Tenir salut mental vol dir tenir les eines per fer-hi front.

Fer castells no només implica tenir una gran habilitat física i coordinació, sinó que també requereix un treball psicològic molt rellevant, ja que entren en joc diversos factors com la pressió pel rendiment, la competitivitat, l'estrès d'assolir un objectiu i el risc de lesions físiques, entre d'altres.

Quan algú s'apunta a la colla el seu objectiu és ocupar la posició que creu més adient per a ell mateix, la que considera que serà més útil per la colla. Però aquest objectiu individual no sempre va acompanyat de l'objectiu col·lectiu, el que hauria de ser potser l'objectiu principal, és que la colla assumeixi els objectius que aquesta es planteja i formar part d'aquest esforç i sacrifici comú. I és aquí, en aquest punt, quan entra en joc la confrontació entre els objectius individuals i els objectius col·lectius. La fórmula ideal es dona quan existeix un balanç i equilibri entre ambdós objectius. Quan consideres que estàs donant la teva millor versió per remar en la mateixa direcció que els teus companys i companyes.

Malgrat que podríem pensar que el problema es genera quan aquests dos objectius no estan alineats, el detonant real no és aquest. El conflicte es dona quan no existeix una comunicació assertiva i bidireccional, en la qual s'explica el motiu de les decisions preses i el retorn de com se sent la persona vers la decisió. Aquesta comunicació fa que el casteller o la castellera pugui tenir un espai per sostenir la frustració que sent, integrar-la i poder posar així el focus en l'objectiu col·lectiu. Necessitem confiar en els recursos d'afrontament que té cada persona i donar l'espai necessari perquè es doni aquest conflicte, ja que en cas d'evitar-lo, l'únic que fem és reforçar la situació conflictiva i que aquesta es perpetui i s'instauri dins la relació casteller-colla i colla-casteller.

Hem de ser conscients que l'entitat no deixa de ser un espai on s'agrupen moltes persones i molt diferents les unes de les altres. És per això que cal tenir presents els valors principals

Alba Michans, psicòloga general sanitària

que fan que un equip humà sigui eficient i exitós: el respecte per sobre de tot, l'empatia, l'assertivitat i la companyonia. Fer castells és una activitat voluntària que requereix un nivell de compromís molt elevat, que si no s'entén des d'una perspectiva sana, es pot arribar a viure des de l'extrem: autoexigència i competitivitat no saludable. Per no arribar a aquest punt, hem de tenir aquestes bases de comunicació ben assentades, ja que la seva absència genera competitivitat dins l'equip en lloc de potenciar i fomentar l'objectiu col·lectiu, que no es complirà si el grup no se sent, precisament, un equip. La salut mental dins les colles és fonamental per garantir el benestar emocional i psicològic dels castellers i les castelleres. Un casteller que troba en la colla un espai de gaudi i calma és un casteller que se sentirà part dels objectius col·lectius i donarà el seu màxim sempre. Per això, és necessari poder oferir un espai segur i de qualitat on tothom senti que es pot expressar i rebre suport. Aquestes estratègies inclouen la promoció d'un ambient de confiança i respecte, la capacitació en habilitats d'afrontament i maneig de l'estrès, i l'atenció a les necessitats individuals de cada membre del grup.

Arribats a aquest punt de l'article, com de necessari consideres la figura d'un professional de la salut mental dins la colla? Si et fas mal físic assajant o en una diada, tens molt clar el protocol

d'actuació i la posterior visita mèdica de l'assegurança... però què passa si et sents violentat o violentada? Si en algun moment et sents sobrepassat o sobrepassada emocionalment per una situació que s'ha donat a l'assaig? On aniràs? Si has tingut un conflicte, cal que ho passis tot sol? És important poder parlar obertament sobre la salut mental. Que les pors i els conflictes no s'abordin només en els més petits de la colla. Normalitzem les discrepàncies, els conflictes, els moments en què ens sentim pressionats... però normalitzem tenir una figura a qui recórrer. No hi ha res dolent en demanar ajuda. Cuidar del nostre benestar emocional és una part essencial del benestar col·lectiu. Tots mereixem tenir les eines i rebre el suport necessari per aprendre a viure una vida en calma.

En promoure la salut mental en els grups de castells s'enforteix la cohesió d'equip i es prevenen possibles problemes emocionals tot contribuint a un desenvolupament personal saludable i a la consolidació d'una colla sòlida, sana i equilibrada. La psicologia i els castells obren una infinitat de portes, finestres i calaixos per abordar. Comencem a posar-los sobre la taula?

Fotografia: David Oliete

35 ANYS, 35 ANÈCDOTES

#01 De local en local

La colla ha tingut diferents llocs d'assaig al llarg de la seva història: la plaça del Bisbe Bonet en els inicis, els refugis del Moll de Costa, la Xabola, el dipòsit del blat, l'edifici de les remendadores, el Tinglado 4 i el local actual —antic fitosanitari.

#02 Reivindicació colorida per un nou local

Durant anys la colla va reivindicar a l'Ajuntament que no fos l'única de Tarragona sense un local municipal adequat. Es va fer de moltes maneres: pancartes; pilars de comiat d'esquenes al balcó; un any només el president i el cap de colla van anar a la processó de tarda de Festa Major; crits de «Ballesteros, dimissió»; una samarreta taronja amb el lema «Diguin el que diguin, seguim sense local». Fins i tot, tres castelleres van fer top-less davant del que havia de ser —i és— l'actual seu... cansades d'esperar —era el 2014.

#03 Ens proposen cedir l'actual seu l'any 2011

La colla no tenia un local pròpiament d'assaig sinó que era un local social, al carrer Nou de Santa Tecla, i es treballava al carrer. L'any 2007 els Xiquets del Serrallo van reunir-se amb els candidats a l'alcaldia de Tarragona abans de les eleccions municipals per reclamar-los una seu en condicions. A principis de 2011 el govern Ballesteros va plantejar l'opció de l'antic fitosanitari, la seu actual. Però fins al març de 2017 no vam traslladar-nos-hi.

#04 Eren pescadors els primers castellers tarragonins?

En el llibre Xiquets del Serrallo. Els primers 10 anys, del nostre casteller Josep Maria Sabaté, es detalla que l'historiador Jordi

Morant i Clanxet apuntava “la hipòtesi que els primers i més antics castellers tarragonins podien ben bé ser pescadors i mariners degut a la seva agilitat en pujar als arborants de les naus, com així ho demostraren els segles passats en danses i cançons de ‘rem i vela’, el Ball de Titans o el Ball de Valencians”.

#05 El primer pilar de 4 oficial

Es va aixecar el dia de la presentació al peu de l'altar de l'església de Sant Pere i el van formar Joan de Tòful Gallart i Castro, de baix, Daniel Domingo, Dani, de segon, Valentín Huete Tavio, Huete, d'aixecador i Miriam Pomerol i Ruiz d'enxaneta.

#06 Doblet en el dia de la presentació

El mateix dia de la presentació a la tarda, al camp de futbol del Nàstic, la colla va actuar a la mitja part del partit entre l'equip local i el Binèfar amb un 3 de 6 i un pilar de 4.

#07 La primera campanya de promoció

Per recaptar el suport econòmic i fer front a les despeses necessàries als inicis de la colla, es va fer una primera campanya de promoció adreçada a entitats, agrupacions i particulars del barri amb el lema “Castells per aixecar un barri”, arrodonit amb el de “Un barri per aixecar castells”.

#08 Qui va formar part de la primera junta de la colla?

Mossèn Xavier Fort (president); Joan Antoni Garcia (vicepresident); Ramon Alujas (secretari); Miquel Àngel Reñé (vicesecretari); Salvador Navarro, Purillo, (tresorer); Pere Ramos (comptador); Josep Caparrós, Garrutxero, (vocal); Josep Maria Sabaté (relacions exteriors); Josep Anton Gual, Suseno, (cap de colla); Joan Gallardo, Papereta, (segon cap de colla) i Gabriel Basallota (encarregat de la mainada).

#09 Un castell de germanor

El 28 de gener de 1989 en una de les primeres actuacions de la colla —i la primera vegada que actuaven en públic les tres colles de la ciutat d'aleshores— al carrer Maria Cristina, vam fer un castell de germanor amb els Xiquets de Tarragona: un 2 de 6 amb Miriam Pomerol, de la nostra colla, com a enxaneta.

#10 Tres 4 de 8 carregats

Les tres ocasions en què s'ha vist carregar el carro gros van ser: Sant Magí 1996, Santa Tecla 1997 i Diada Blava 2013.

#11 El primer 2 de 7 carregat de la colla

Va ser el 2 d'octubre de 1994, al 15è Concurs de Castells.

Fotografia: Gemma Lladó

#12 I el primer 2 de 7 descarregat

El 19 d'agost de 2015 a la Diada de Sant Magí. A la 27a vegada!

#13 La participació de les dones als castells

Un altre debat de l'època dels inicis va ser el de la participació de les dones als castells. En aquest aspecte, els Xiquets del Serrallo van descarregar l'any 1989 un castell amb el tronc format íntegrament per dones. Quant a la pinya, la participació de les dones era indiscutible.

#14 Amb Borbons

Abril 1989. La colla va participar “en un monumental sopar en un hotel de Cambrils, on a més d'intentar assolir un rècord Guinness amb un rossejat per a més de 2.000 persones, es comptà amb la presència dels regatistes de la IV Setmana Catalana de Vela, entre els quals es trobaven el príncep Felip i la infanta Cristina”, com s'explica en el llibre Xiquets del Serrallo. Els primers 10 anys. L'actuació va ser un 4 de 6 i un 3 de 6 aixecat per sota.

#15 Sense pollastre, sense castell

Alguns recordaran l'anècdota del petit Isaac Herrera i la seva trobada inesperada amb un punt de venda de pollastre a l'est en una diada a Creixell. Aquesta troballa durant la cercavila va desencadenar una situació còmica. Es va encapritxar tant del pollastre que va estar a punt de condicionar l'actuació. Si no li compraven un tros, no pujaria al castell: pollastre o res. Com que només hi havia ell per fer d'acotxador, van

haver de cedir i li van comprar el pollastre. Amb mitja ració cruspida, finalment va pujar.

#16 Als dos anys, a Madrid!

L'abril de 1990, la colla va viatjar a Madrid amb motiu de la Setmana Catalana organitzada pel Cercle Català de la capital. Hi vam portar castells de 6... i ens vam allotjar en un hotel de luxe de 4 estrelles!

#17 Jovent que dorm a l'escenari del poble on actuarem

El jovent dels noranta era molt juerguista. Un grapat va anar a l'Aquellarre de Cervera el 27 d'agost de 1994, tot planificant que l'endemà s'actuava a un poble lleidatà proper, Penelles. Quan la colla va arribar-hi, va trobar alguns castellers dormint a l'escenari instal·lat a la plaça Major i uns altres la van rebre amb un pilar de 3.

#18 Actuem a Tots Sants dos cops

L'1 de novembre és una data important del calendari per la Diada de Tots Sants de Vilafranca. Gràcies a la gran amistat amb els Castellers de Vilafranca per part del que era cap de colla, Josep Anton Gual, i president, Salvador Navarro, Purillo, els Xiquets del Serrallo va actuar a la plaça de la Vila el 1994 i el 1997. El primer any es va intentar el 2 de 7; el segon, el 4 de 8. Cap dels dos no van reeixir.

#19 Ens deixem els grallers penjats a Sabiñánigo

La colla va ser convidada a Sabiñánigo (Osca) el 23 de juliol de 1995 i va degustar unes mijas impressionants. Però un descontrol intern va provocar que, al marxar, en cap dels dos autocars hi fossin els grallers. Ens els vam deixar! El cap de gralles, Paquito Virgili, va haver de gestionar la tornada llarga en tren i amb diversos transbords. La colla va pagar-los les despeses.

#20 "Los Xiquets del Serrallo, colla de vuit"

El 20 d'agost de 1996 vam ser portada al Diari de Tarragona. Amb aquest titular, el mitjà es feia ressò d'aquella diada històrica de Sant Magí. Ja havíem sigut portada l'endemà de la fundació el 28 de novembre 1988: "Una colla per aixecar el barri".

#21 1998: Primera diada a Valls i al Cós del Bou

Sense comptar l'actuació de les Decennals de 1991, el 14 de juny de 1998 participàvem per primer cop en una diada castellera al km 0 casteller juntament amb la Joves de Valls i els Ganxets de Reus. El mateix any també actuàvem per primera vegada al carrer Cós del Bou, convidats per la Colla Jove i acompanyats pels Tirallongues de Manresa, amb motiu de les Festes de Sant Roc.

#22 10è aniversari a Klagenfurt

El 1998, fruit de l'agermanament de Tarragona amb la ciutat de Klagenfurt (Àustria), la colla va realitzar una sortida a la ciutat austríaca com a ambaixadors culturals. Un viatge concedit pel Patronat Municipal de Castells amb la col·laboració dels Castellers de Mallorca.

#23 1999 a Mallorca

El 1999, després de l'experiència a Klagenfurt, els Castellers de Mallorca ens van convidar a la seva diada i ens vam convertir en la primera colla peninsular en actuar a l'illa.

#24 La portada més reivindicativa de Pinya Blava

Una versió "serrallenca" del famós cartell de la FAI "Llibertat!" de Carles Fontserè ocupa la portada número 25 de la revista de la colla (desembre 2007). En aquest cas, el camperol apareix vestit de casteller, amb camisa blava i un mocador. Hi acompanya la frase "Volem local!" substituint les sigles FAI per XS. Un encert de portada per les seves connotacions reivindicatives!

#25 Una gesta històrica dels Pescadors

Ens considerem hereus de l'antiga colla de Pescadors. Al segle XIX, Tarragona va comptar durant un bon temps amb la dualitat entre la colla de Pescadors i la de Pagesos. El primer castell de 9 documentat d'una colla tarragonina es remunta al 1854, en els inicis de la primera època d'or dels castells, i de la mà de la colla de Pescadors. Per cert, antigament els pescadors vivien a la Part Alta i no va ser fins a partir del 1860 quan arriben al Serrallo i comencen a aixecar les primeres cases.

#26 Un barri amb un fort associacionisme

Mossèn Fort va ser una persona clau per dinamitzar socialment el Serrallo. Del recer de l'església, a més dels Xiquets del Serrallo, van sorgir projectes com la creació d'una banda de timbals, la Colla de Diables Voramar amb la Víbria, la Colla Gegantera o el viacrucis pel barri amb el Gremi de Marejants i la Confraria de Pescadors, entre d'altres. Un important llegat cultural de barri que perviu.

#27 Una entremaliadura al Concurs

Abans, al Concurs de Castells, la comunicació per anunciar les construccions es basava en cartolines i números. Cada número corresponia a un castell determinat i abans de començar la ronda s'havia de mostrar des de la mateixa posició a plaça. Resulta que en una de les edicions, un nen de la canalla va decidir canviar el número per un altre diferent del castell que tocava fer. L'organització demanava confirmar el castell i el nen mostrava la cartolina amb el número equivocada, que corresponia a un castell de la gamma de 8 o de 9. Aquest anunci sorpresa fruit d'una entremaliadura va quedar en anècdota.

#28 Esmorzars de forquilla

L'antiga seu social al carrer Nou de Santa Tecla no era apta per l'assaig, però va oferir un servei famós: esmorzars cuinats pel matrimoni Carmeta – Garrutxero. Els dissabtes servien manjares, perfectes per als que assajaven de bon matí els passos de Setmana Santa —una confraria els ho va agrair amb una foto dedicada penjada al local. Agents de la policia local també s'hi entaulaven, per cert.

#29 Pilar a la barca: una tradició a recuperar?

Era tradició assistir a la processó marítima de la Mare de Déu del Carme i fer un pilar en una de les barques. Fins i tot, el 2013, amb motiu del 25è aniversari es va fer un 3 de 6 sobre la Guita, una de les barques d'arrossegament. Hi tornarem?

#30 Única colla que conquereix el 9 de 7 sense haver fet cap castell de vuit

El 9 de 7 no és un castell massa prolífic. L'any 2014 vam carregar-lo amb una enxaneta al Concurs i ens vam convertir en la catorzena colla de l'història de l'estructura, però en la primera que l'assoleix sense haver descarregat cap castell de vuit abans. I aquesta proesa encara és vigent avui.

#31 Renoms castellers, una tradició que es perd

Fa uns anys, el Telenotícies Comarques de TV3 va realitzar un reportatge interessant sobre renoms castellers, en el qual apareixen els castellers Jordi Mallol, Cagueta; Anna Aguiló, Xata; Josep Ramon Tules, Pitu Mosquits, i Xavier del Amo, Pska, explicant els motius dels seus renoms.

#32 Excursions a Sant Simplicí

Un altre dels costums de la colla de fa anys era pujar al petit turó de Sant Simplicí, a Tarragona, amb la idea de col·locar un pessebre fet per la canalla. A vegades eren figuretes pintades de paper. Fins i tot, un any les gralles van acompanyar la colla amb música i van tocar nades allà dalt. El 2022, la colla va prendre part del repte "100xSantSimplici" d'Anna Saballs, i va ser la primera colla castellera en participar-hi.

#33 La figura del padrí o la padrina del pilar caminant

Es va crear l'any 2014. La periodista tarragonina Danae Boronat va ser la primera padrina del pilar caminant. Aquesta figura simbòlica vol contribuir a fer encara més coneguda la tradició tarragonina de la Mercè. Després de Boronat (2014), fins ara els padrins han sigut: Toni Albà (2015), Elisabet Carnicé (2016), Júlia Creus (2017), Carme Forcadell (2018), Tomàs Molina (2019), Agnès Busquets (2022) i Laura Zurriaga (2023).

#34 El president honorífic, fill predilecte de Tarragona

Des del mes de novembre de 2023, mossèn Xavier Fort és Fill Predilecte de la ciutat de Tarragona. Una distinció per reconèixer la seva implicació social i cultural al barri i també a l'Hospital Joan XXIII. L'enhorabona!

#35 La diada dels 35 anys

Per celebrar el 35è aniversari, el dissabte 15 d'abril de 2023 es va celebrar una diada amb la participació dels Nois de la Torre i de la Colla Jove Xiquets de Tarragona a la plaça del Bisbe Bonet, la plaça on va començar tot.

L'ART DE CAPTURAR EL SENTIMENT CASTELLER

NEUS BERTOLA

Tres dels fotògrafs que aquesta temporada han immortalitzat els millors moments dels Xiquets del Serrallo ens mostren la seva visió al voltant de la fotografia casteller i de la colla.

“Una de les grans virtuts dels castells és que qualsevol persona que entri en una plaça, enmig d'una diada i amb una càmera en mà es troba amb una explosió d'emocions”. Segons el fotoperiodista tarragoní David Oliete, aquesta és una de les claus que expliquen el “boom” que ha patit la fotografia casteller i en els últims anys. Oliete considera que, actualment, tothom vol explicar històries i que els castells “són una manera molt bèstia i bonica” de fer-ho.

“La mirada del públic, el detall d'un casteller, els somriures, les llàgrimes, el moment de l'aleta... El repte d'un fotògraf és decidir cap a on vol enfocar la mirada”, afirma Oliete, qui reconeix que “les emocions” continuen sent, deu anys després, el que més li fascina. Per aquest motiu, acostuma a estar “el més a prop possible de la pinya”. Una mirada que també li permet girar-se i capturar les cares de tensió i admiració del públic.

De fet, el sentiment que acompanya al fet casteller és el que més destaca Oliete dels Xiquets del Serrallo. “Tinc

Fotografia: Arantxa Machuca

fotografies que evidencien l'emoció que sentiu pels castells, com els viviu i l'esforç que us suposa arribar fins a on arribeu”, detalla el fotògraf, fent referència a la majoria de captures fetes els últims anys a la plaça de les Cols de Tarragona. “Quan arribes a casa, mires les fotografies i veus l'emoció que sentiu en descarregar un castell que per a altres colles no és tan important, se'm posa la pell de gallina. I això és el que ho fa bonic, que no cal anar a fotografiar sempre el 3 de 10 o el 4 de 9”.

“No cal anar a fotografiar sempre el 3 de 10 o el 4 de 9”

Uns arguments que comparteixen altres fotògrafs més novells com són el Jordi Granero i l'Arantxa Machuca. Ambdós s'han endinsat en la fotografia casteller i fa un parell d'anys. Per a Granero, “els castells no són només castells, sinó que són un món ple d'històries, emocions i sentiments”.

Després dels centenars de fotografies fetes als Xiquets del Serrallo aquesta temporada, Granero destaca “les persones” com un dels grans pilars de la colla. “Sou una família molt entranyable i propera”, explica el fotògraf. De fet, aquesta pinya blava ha estat un dels aspectes que li ha fet canviar “totalment” la mirada que tenia envers el món casteller.

“Els castells són un món ple d'històries, emocions i sentiments”

Per la seva banda, l'Arantxa Machuca, més coneguda pel seu perfil d'Instagram 'Instant Casteller' (@instantcasteller), ha trobat en la fotografia casteller i una manera de formar part de la Colla Vella Xiquets de Valls. I ho fa, sobretot, posant el focus en la pinya. “Els castellers del tronc sempre tenen fotos, però ningú en té de la pinya. Són els que estan menys fotografiats”, afirma Machuca, qui continua mantenint la seva aposta.

Tot i això, reconeix que una de les imatges que més li agrada de les que ha fet fins ara és una de la canalla dels Xiquets del Serrallo. “Recordo que per Santa Tecla vaig veure la cara d'una de les enxanetes i de la resta de l'equip pintada amb dues línies com es fa al rugbi”, ha explicat Machuca, qui ha afegit: “semblava que diguessin: 'estem aquí a plaça i venim a per totes'”.

“Estem aquí a plaça i venim a per totes”

Fotografia: Jordi Granero

Oliete, Granero i Machuca coincideixen en afirmar que les emocions són el gran atractiu de la fotografia casteller i que el gran repte és oferir, en cada diada, una visió diferent. “Les colles esteu apretant moltíssim i els fotògrafs no ens podem quedar endarrere”, ha afirmat Oliete.

Tots tres ja tenen la mirada posada en la temporada 2024 i, sobretot, en el 29è Concurs de Castells, on esperen captar en imatges els moments més emotius i eufòrics d'aquell cap de setmana. “No ens perdrem cap dels dos dies”, han apuntat

Fotografia: David Oliete

35 ANYS FENT CASTELLS

GIO GONZALES

En una tarda de novembre, quan la foscor arriba ben d'hora, a la plaça del Bisbe Bonet regnen la tranquil·litat i la serenor, interrompudes únicament pel so de les campanes de l'església de Sant Pere. Hi són el Jordi Mallol, *Cagueta*, i l'Isaac Herrera. La imatge contrasta profundament amb el matí del dia 27 del mateix mes, però de fa trenta-cinc anys. Un matí esplèndid i festiu amb la plaça plena de gent que presenciava una d'aquelles fites importants de la ciutat: el naixement de la nostra colla.

El 27 de novembre de 1988 va començar tot. Els Xiquets del Serrallo entràvem de manera oficial al món casteller, la tercera de Tarragona i la primera de Catalunya en dur un nom de barri. "Recordo un dia de festa i d'emocions perquè tot just començàvem uns quants que mai havíem tingut res a veure amb el món dels castells a fer una cosa comuna pel teu barri", explica el Jordi. El bateig va tenir lloc en una data fora de temporada, però aquest naixement va ser la culminació d'un procés que havia començat mesos enrere. A pocs metres de la plaça hi ha la sala parroquial. Allà va sorgir la idea de crear la colla, de la mà de mossèn Xavier Fort, rector de la parròquia d'aleshores, fundador i president honorífic. Concretament, al juliol del mateix any, ell va encarregar a un grup de serrallencs aixecar uns pilars de salutació per a l'entrada i la sortida de la processó de la Mare de Déu del Carme. Amb l'execució d'aquests pilars, el grup va continuar engrescant-se i la llavor sembrada va donar fruit en qüestió de quatre mesos.

Durant aquest temps, la plaça Bonet i, posteriorment, el Tinglado 3, van acollir els primers assajos de la colla, on va arribar a haver-hi més de 125 camises apuntades. Josep Anton Gual, Suseno, va ser el primer cap de colla. La gran majoria s'aventuraven sense experiència en l'art de fer castells. "Ens venien alguns castellers experimentats a fer-nos correccions. Anàvem aprenent amb més voluntat que tècnica i coneixement", explica el Jordi. De fet, Gual havia format part de la Colla Jove de Tarragona. El 13 d'agost de 1988 va tenir lloc el primer assaig seriós de la colla a la plaça. Tot anava en marxa, però els inicis no van ser exempts de polèmica. Els canvis de camisa de determinats castellers no feia patxoca als liles. Fins i tot, "en un assaig van aparèixer per demanar explicacions", recorda Mallol. Més enllà d'aquest petit entrebanc, cal recordar que els Xiquets de Tarragona i la Colla Jove són les colles padrines.

Les matinades i la missa de bateig, concelebrada per mossèn Xavier Fort i el pare Mario Buonanno, van donar el tret de sortida a un dia important per a la ciutat. Una cercavila prèvia de la colla amb l'execució de diferents pilars va recórrer els carrers del barri serrallenc fins arribar a les llars de Residencial Palau i del carrer Francesc Bastos. I en tornar a la plaça, els primers castells. La primera actuació va ser d'un 3d6, un 4d6, un intent de 2d6, un pd5 aixecat per sota i un pd4 de comiat.

Entre la canalla que pujava al pom de dalt hi havia l'Isaac Herrera. Tenia sis anys i poc recorda de la fita. Valora positivament aquests trenta-cinc anys de castells. "Com a casteller i fundador, és un orgull molt gran. És la segona casa i al final, perquè no desaparegui, està bé que quedin les arrels", explica. Una trajectòria de la colla que ha tingut els seus moments bons i difícils. El primer 4d8 carregat de 1996 o el primer 2d7 descarregat de 2015 són algunes de les gestes.

El Jordi i l'Isaac són dos dels castellers que han viscut els trenta-cinc anys de vida de la colla. Com valoren l'estat actual de la colla? "La colla està en un estat guai, ha entrat molta joventut i estem en un moment en què les tècniques aposten pel futur i el canvi. No ens estem estancant, estem provant molta cosa nova", explica l'Isaac. Per la seva banda, el Jordi també és positiu i fa valdre el jovent com la base: "Els agrada fer castells i hem de procurar que segueixin venint. Trenta-cinc anys et permeten fer comparació. Hem de seguir i aquí hi ha molt d'esforç. Sabem que hi ha tres colles més grans a la ciutat i el món casteller creix. Nosaltres no ens podem quedar enrere".

PILAR CAMINANT

GENERACIONAL

LLUIS MARÇAL "BETA"

Soc el Beta i ara feia temps que no escrivia alguna cosa aquí, a la Pinya Blava.

De vegades va bé agafar una mica de distància. Vaig tenir una etapa molt intensa a principis dels anys noranta amb aquesta revista, ja que vaig ser el responsable de les primeres Pinya Blava dels Xiquets del Serrallo. Si repasseu l'hemeroteca de la Colla, heu de saber que les portades de la revista, entre altres coses, van ser "culpa" meva.

Doncs bé, després d'aquesta petita introducció sobre els primers anys de vida de la Pinya Blava, torno a aquestes pàgines per a fer un petit homenatge a la nostra joia de la corona, que és el pilar caminant del dia de la Mercè.

L'any passat, el nostre pilar caminant va assolir la fita històrica d'arribar vint-i-cinc vegades seguides al balcó de l'Ajuntament de Tarragona, un fet que ens va omplir de joia a tots nosaltres. I per si no n'hi havia prou amb aquesta fita, enguany aquest pilar ha rebut la merescuda distinció de "Tecler d'Honor" de la ciutat de Tarragona a les festes de Santa Tecla.

Però aquest pilar caminant té deu anys més de vida. Enguany, la Colla ha celebrat els trenta-cinc anys de vida casteller, cosa que vol dir que hi ha hagut una mena de transmissió generacional que ha fet possible aquesta història excepcional. I, justament, volia fer un reconeixement a tota la gent que ha col·laborat durant aquests trenta-cinc anys en aquest pilar. Com que la llista de castellers seria molt extensa i complicada d'aconseguir sense deixar-se a ningú, ho enfocaré només a una part del pilar: les mans laterals dretes de les darreres baixades.

En aquesta posició del pilar caminant hi són representades tres generacions.

La generació més jove és la del Joel Sanabra, *Cactus*, que amb tan sols vint-i-cinc anys s'ha fet un lloc en aquesta posició. Ell va entrar a la Colla l'any 2018 animat per uns companys de classe que venien als assajos i el mateix any ja va començar a col·laborar en el pilar caminant. El *Cactus* representa la generació de la rauxa casteller i la joventut plena d'energia, unes qualitats que li van força bé a la nostra Colla.

La generació mitjana és la del Jordi Vidal, amb cinquanta-dos anys. Va entrar a la Colla l'any 2008, quan en llegir —al Diari de Tarragona— que la nostra Colla assajava al carrer es va acostar a fer unes fotos. Un conegut seu li va dir si volia ajudar a la Colla, i aleshores es va apuntar. Va començar a col·laborar amb el pilar caminant el mateix any que el *Cactus*, el 2018. El Vidal representaria la generació de la maduresa i el "saber fer" casteller. Finalment, arribem a la generació més veterana representada per mi mateix, el Beta, amb seixanta-dos anys. Vaig entrar en aquesta Colla el mateix any de la seva fundació, el 1988. Aleshores feia un programa a Tarragona Ràdio anomenat "Xarxa Blava" i allà hi parlava del Serrallo i de la seva actualitat.

Anava al Tinglado on assajava la futura colla casteller per a fer entrevistes al cap de colla, al president i a altres castellers. Finalment, de tant d'anar-hi, m'hi vaig acabar apuntant. Vaig començar a col·laborar en el pilar caminant a la primera Diada de la Mercè en què els Xiquets del Serrallo van participar. Això va ser l'any 1989 i ens vam quedar a pocs metres d'arribar a l'Ajuntament: el nostre pilar caminant va caure a mitja plaça de la Font. Per sort, l'any següent, el 1990, vam arribar per primera vegada a l'Ajuntament de Tarragona. Jo representaria a la generació de la veterania i l'experiència casteller.

Tres generacions en edat i en trajectòria casteller que es complementen en el pilar caminant i que fan evident que en una colla tots hi tenim un lloc. Nosaltres només som una baula en una cadena, que en el cas dels Xiquets del Serrallo arrenca l'any 1988 i que gràcies a tanta, tanta gent, encara és ben viva.

I que així sigui durant força anys!

Fotografia: Jordi Granero

CANSAMENT

JORDI VIDAL

Última parada, Lleida. L'actuació té una certa alegria. Primer, pels castells que s'hi fan i després perquè abaixem el teló. Al final, juguem al joc de les cadires pels últims pilars de la temporada i... final! Agafem la nena i les paraules del cap de colla ja les sentim de lluny. En pujar al cotxe, durant aquells dos segons en què poses les claus al contacte penses: fins aquí!

Ràpidament, una veu et pregunta «quan arribem?» i tu li dius «en trenta-tres cançons» i ella fa «buf» i penses que potser dormirà un poquet —cosa que no va passar. Fem una valoració positiva de la diada i diem que ja es pot rentar tota la roba i guardar-la fins a l'any que ve. Desgraciadament i amb molta amargor he de dir que ens va dir adeu el Xato, una bona persona i casteller de la colla. Vam fer un últim pilar de comiat.

Aquestes paraules no són per fer un resum d'aquesta temporada sinó per dir que estic cansat. Sí, cansat de moltes coses de la colla. Coses com que si no fem el castell és per culpa que no tenim pinya; que xerrar és culpa de la pinya, també —a vegades sí, només a vegades—, que si la pinya no entra a poc a poc, deforma el castell...

Estic cansat d'anar a un lloc diferent de la pinya cada vegada que baixo a

l'assaig, cansat de rebre crits a cada assaig, cansat que tot el que passa al castell sigui culpa de la pinya, cansat de no començar mai a l'hora i que després quan et demanen cinc minuts més i marxés et posin mala cara... De fet, hi va haver un dia curiós. Es va fer un pilar, d'encara no sé què, pel CBT. En aquest pilar les gralles no hi eren, van venir unes altres —gràcies. Això vol dir que les gralles són prescindibles? Que com que n'hi ha més les nostres no calen? Potser, si no hi som tots, no hi hem de ser. On arriba el límit de si és nostre aquest castell? Amb quanta pinya podem dir que és nostre? Si hi ha un baix que passa per allà i el col·loquem, aquell castell continua sent nostre? No ho tinc clar.

A més, el fet de sentir discursos temporada rere temporada. Aquest any sí que farem el... —aquí podeu posar el castell que vulgueu. Els primers anys jo m'ho creia, però la meua credulitat va minvant amb el temps, vas veient, vas patint els assajos per arribar a l'oasi... M'agraden les cares dels nous, que amb tota la il·lusió van a totes i ho aplaudeixen tot —quan portin unes quantes temporades continuaran aplaudint un castell bàsic de set? M'agrada que els pares arrenquin de casa els seus fills adolescents i s'integrin a la colla. M'agrada la solidaritat de les mames i algun pare entre elles. M'agraden els fideus i també els musclos, les pelotilles... d'en Pitu. M'agrada veure tots els

Fotografia: Arthur Sousa

joves i algun no tant jove cantant tots junts Rosas de la Oreja. M'agraden els Xiquets del Serrallo.

M'agradaria pensar que tothom sap que els xiquets i xiquetes del Serrallo fem castells. I després un munt de coses més.

Ei, l'any que ve arribarà el vint-i-setè? Farem castells? Ja veurem. Dependrà de quants obriran la porta d'assaig.

Gornal

Trofeus Badia

LA BOTIGA DEL TROFEU A TARRAGONA

C/ Merceria, 14 - 43003 - TARRAGONA
977.212.006
info@trofeusbadia.com

PROTOCOL EN CAS DE CAIGUDA DEL CASTELL, D'ACCIDENT O LESIÓ

1

EN CAS DE LESIÓ

BUSCAR un membre de l'equip sanitari per rebre atenció i valorar la necessitat de transport.

2

PRIMER LA CANALLA

S'evacuarà primer la canalla, si no hi ha altres ferits més greus.

L'ordre d'atenció es realitzarà segons el criteri de l'equip sanitari.

3

AMB L'EQUIP DE CANALLA

Cada nen serà traslladat a l'espai per un membre de l'equip de canalla. La resta de l'equip es queda a l'espai de canalla.

S'informarà les famílies de la lesió i el procediment a seguir.

La resta de l'equip es quedarà a l'espai de canalla.

4

CASTELLERS NO "ÚTILS"

Fins que els membres de l'equip sanitari no ho comuniquin a la tècnica, tant els lesionats com els propis membres de l'equip sanitari no són castellers "útils" per a la realització de castells.

Finalitzada l'atenció sanitària, es comunicarà a la tècnica l'aptitud del lesionat per a seguir amb l'actuació castellera.

5

EN CAS D'EVACUACIÓ

L'equip sanitari valorarà la urgència i la necessitat de fer servir el transport sanitari.

Es decidiran el moment i el mètode de transport més adients per no crear una falsa inquietud i seguir l'actuació amb la màxima normalitat.

En cas d'evacuació urgent, el lesionat anirà sempre acompanyat d'algun familiar i/o, en el seu defecte, d'algun membre de la junta o la tècnica.

6

DESPRÉS DE L'ACTUACIÓ

Es donarà atenció mèdica a aquelles petites lesions que havien passat desapercebudes.

Es revaloraran els castellers lesionats atesos prèviament.

Si s'ha produït una evacuació: L'equip sanitari anirà a visitar els evacuats per aconseguir informació directa sobre el seu estat.

I RECORDA:

L'equip sanitari és l'únic interlocutor amb l'equip tècnic.

MUSEU DEL PORT
TARRAGONA

MUSEU DEL PORT DE TARRAGONA OBSERVATORI BLAU

Patrimoni • Didàctica • Experiència sensorial

Xiquets DEL
SERRALLO

www.xiquetsdelserrallo.cat